

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva
ulica 3. — Telefon št. 8122, 8123,
inšerati oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 4. — Tel. 8492, 2492,
podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
4. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub.
3124, 3125, 3126.
Lj. št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisli se ne vračajo.

Nova napetost na Daljnem vzhodu

Znova se vrsijo v časopisnih novicah poročila z Daljnega vzhoda, ki ne obetajo nič dobrega. Na meji med Mandžurijo ter Zunanjo Mongolijo je postalo zopet nemirno, dogajajo se spopadi med mongolskimi in mandžursko-japonskimi obmejnimi posadkami. Na sp. pade reagirajo tako v Tokiu kakor v Moskvi z ogorčenimi glasovi, odnosno protesti. Torej tipična vzhodnoazijska afera, kakor se dogaja leto za letom.

Vendar je tu važna razlika. Spopadi na mandžursko-japonski meji so prav posebno pomembna zadeva, zakaj v njih imamo opravka z nasprotjem med Sovjetsko Rusijo ter Japonsko v novi, takorekto skrajni fazi.

Pred vsem meja med Mandžurijo in Zunanjo Mongolijo ni natančno določena. Poteka po pustinskem svetu, kjer se nikdar ni bilo treba brigati za podrobnosti, zlasti dokler sta obe deželi pripadali istemu kitajskemu cesarstvu. Tako v podrobnosti nedoločena meja pa je vedno dobrodošel objekt za povode k sporom večjega obsega. Kadar ga kake politične tendence potrebujejo, takrat pač sprožijo tak-le majhen obmejni incident, iz katerega se more brez posebnega diplomatskega napora insecinirati afera poljubne velikosti. Saj ni treba za dokaz posegati daleč v zbirko primerov, dovolj je, ako opozorimo, da se je tudi italijansko-abisinski konflikt razvil iz neznatnega obmejnega incidenta, na meji, ki v podrobnem ni bila natančno določena. Imperialistično razpoloženje sil naravnost gledajo za tem, da imajo vedno na eni ali drugi strani v zalogi kako ne dovolj natančno potegnjeno mejno črto. In ravno Japonska ima v tem pogledu neizbržno zalogo.

Mandžursko-mongolski obmejni incidenti odpirajo pred nami osnovno važno vprašanje: Kaj je na programu japonske ekspanzije?

Japoncem se je posrečilo Sovjetsko Rusijo popolnoma iziritirati iz Mandžurije. Rusi se temu niso kaj prida upirali in so se tudi brez ugovora sprijaznili z dejstvom japonskega popolnega gospodstva v deželi.

Sedaj je na vrsti Mongolija. V tej deželi je danes boljševiški vpliv v popolni prevladi; ruski vpliv v Mandžuriji ni bil nikdar tako močan. Podoba je, da ima Japonska namen, da se energično vmeša v mongolske zadeve in poskusi iziritirati ruski vpliv tudi od tod, kakor ga je iziritila iz Mandžurije. Ako je tako — in vse kaže, da res ni drugače — ali bo Rusija to pot odnehal, pa se zaradi ljubelega miru sprijaznila z uspehom japonskega imperializma? To je ono osnovno vprašanje, ki daje vznemirljivim poročilom z Daljnega vzhoda prav poseben značaj in ji dodeljuje svetovno važnost. Tem bolj ker je varoka dovolj za domnevo, da bo gde Mongolije ruska politika povsem drugačna.

Prodiranje v Mandžurijo v Rusiji ni bilo nikdar popularno. Ne glede na to, da je povzročilo nesrečno vojno z Japonci, ki je ostala narodu v silno hudem spominu. Levičarji so mandžurske avanture smatrali za »kapitalistično podjetje« in so se jih po zmogovili okto brski revoluciji hiteli odrekati. Nadaljevanje iste politične smeri in istega načelnega stališča.

Toda z Mongolijo je stvar bistveno drugačna. Tudi tu so sicer boljševiki prevzeli dediščino iz carskih časov, toda preuredili so jo popolnoma v svojem smislu. Mongolija je urejena po sovjetskem sistemu ter kar najtesneje zvezana s sovjetsko državno celoto. Tu edaj ne gre za eksploatacijo tujega ozemlja, marveč za zavezniško deželo, urejeno po istih načelnih osnovah. Ako bi Japonci zares izrabili sedanje mejne konflikte, ki jih vsekakor po sistemu inscenirajo, za povod vmešavanja in bi se zares lotili načrta, marširati v Mongolijo, tako kakor so marširali v Mandžurijo in kakor sedaj »osamosvajajo« severne kitajске province, bi vsekakor za Moskvu nastalo kardinalno vprašanje ekspanzije odločitev. Prepustiti Mongolijo japonskemu imperializmu bi se reklo, prepustiti tako rekoč eno od sovjetskih težjih sovražnikov, izročiti »kapitalističnemu« nasilstvu sovjetsko urejeno in orientirano zavezniško ljudstvo. To bi bila zares kapitulacija, ki bi zadela Sovjetsko Rusijo najhujše od vseh dogodkov, kar jih je doživela od oktobra 1917 dalje. Tu ni treba dosti premišljevat, tu bo Mosava gotovo raje tvegala vojno.

Vrh tega gre pri mongolski zadevi še za več. Ako bi se Japonci zares usidrali v Zunanjo Mongolijo, bi s tem posegli daleč v notranjost Azije, in to ravno v ono področje, odkoder ni prav nič daleč do Bajkalske pokrajine. S tem bi Japonci posegli prav neposredno v bok ruski vzhodnoazijski, pa tudi vzhodno-sibirski poziciji. Sovjetska Rusija je težišče svojega orjaškega gospodarskega organizma postavila na obe strani Urala, da ga s tem nasloni krepkeje na azijski del, pa azijsko pozicijo nanj. Zapustiti mongolske pozicije bi vsekakor ne bilo mogoče združiti z zasnovo vsega velikega obrambnega programa. Tudi s

Laval o torpediranju miru

Včeraj se je pričela v francoski poslanski zbornici ob ogromnem zanimanju javnosti velika zunanjepolitična debata, ki bo odločilna za usodo Lavalove vlade

Pariz, 27. decembra. o. Danes popoldne se je začela v poslanski zbornici velika zunanjepolitična debata, ki bo odločilna za usodo Lavalove vlade. Glavno vlogo v tej debati igra Lavalova posredovalna akcija v italijansko-abisinskem sporu, ki je doživela s padcem Hoareja in propastjo pariških predlogov popoln poraz. Če bi bila meročajna samo sodba o Lavalovi zunanji politiki, potem bi bila usoda Lavalove vlade že zapetena. Toda razmere v Franciji so takšne, da je usoda vlade tesno povezana z aktualnimi notranjimi političnimi problemi, tako da ni izključeno, da bodo nasprotniki Lavalove zunanje politike prisiljeni iz notranjih političnih razlogov glasovati za zapupnico njegovi vladi. Poleg tega bo moral francoski parlament upoštevati tudi francosko javno mnenje, ki je odločno proti vsaki postritvi zunanje politične situacije v zvezi z abesinskim sporom in proti vsaki akciji, ki bi bila naperjena proti Italiji.

Za današnjo zunanjepolitično debato je bilo vloženih 17 interpelacij in to do polje interpelantov posegli v razpravo voditelji

vseh parlamentarnih skupin, razen tega pa tudi Herriot ki pa ne bo govoril kot član radikalne stranke, morveč bo obrazložil svoje osebne stališče. Še snovi je prevladovalo mnenje, da bo dobil Laval polovico, ki bo znašala največ 30 glasov. Položaj pa se je dokaj izpremenil po snovni seji izvršnega odbora radikalne stranke, kjer je bilo sklenjeno, da bodo vsi govorniki stranke, ki bodo posegli v debato, zastopali zunanjepolitično koncepcijo, kakor jo je razvil na nedavnem kongresu stranke Herriot. V parlamentarnih krogih tolmačijo ta sklep kot poziv radikalnim poslancem, naj glasujejo proti zaupnici Lavalu. Tik pred pričetkom današnje seje poslanske zbornice se je izvedelo, da bo seja po Lavalovi izjavi prekinjena in glasovanje še le jutri. Radikali so zato sklenili, da bodo imeli še nocoj posebno sejo, na kateri bodo po Lavalovih pojasnitvah zavzeli končno stališče. S tem se je položaj za vlado trenutno nekoliko izboljšal, vendar pa v splošnem še vedno vlada popolna negotovost glede jutrišnjega glasovanja.

je sklenil ukrepe o gospodarskem pritisku na Italijo in ima paziti, da se ti ukrepi izvajajo, razširil svoje področje? Proti Italiji so že bili izdani strogi ukrepi na finančnem in gospodarskem polju. Kdo bi si upal trditi, da so ti ukrepi neučinkoviti? Kdo bi smel reči, da ne bi poskus razširjenja teh ukrepov pripeljal do nevarnosti razširjenja vojne?

Nekateri pravijo, da je za nas glavno to, da se spoštuje mednarodno pravo. Toda mednarodno pravo je ustanovljeno z namenom, da se onemogoči vojna, ali da se vsaj omeje njene posledice, ne pa zato, da bi se vojna še bolj razširila. To je v debati v spodnji zbornici krepko podčrtal tudi sir Austen Chamberlain. Dejal je, da je bistveno dejstvo, da so sankcije politične, ne pa vojaške, da zato DN nikoli ne sme izgubiti pred oči, da sankcije niso in ne morejo biti same sebi namen temveč so samo sredstvo za doseg miru. Če se pokaže, da se da mir hitreje doseči s pogajanjem kakor s sankcijami, se je treba poslužiti tega sredstva.

bili v škodo načelu kolektivne varnosti namenu.

Danes gre za to, da se poveča spoštovanje mednarodnega prava s tem, da se konča vojna, ki škoduje vsem državam, koristi pa lahko samo sovražnikom miru. Gre za to, da se Evropi prihrani nove težke, če in povečanje krize, ki bi utegnili nepopravljivo omajati njeno že tako nezanesljivo ravnotežje. Treba je torej stvarno delati v tej smeri, ne da bi niti najmanj s tem škodovali načelom DN in da se s tem za bodočnost prav nič ne okrne pravni temelj naših medsebojnih poroštev.

Trdna vera v idejo miru

Poudaril sem nekatera dejstva, podčrtal nekatera načela, izneveril se nisem nobeni od naših obveznosti. Ako mi kdo očita, da sem prišel v nesoglasje z britansko vlado, odgovorim na ta očitke, da more iskrena medsebojna poštenost med obema velikima demokratskima državama le še bolj utrditi tesno sodelovanje med njima, ki je neobhodno potrebno za ohranitev miru. Nihče ne more tajiti, jaz še najmanj, da je sodelovanje med Francijo in Veliko Britanijo najvažnejši pogoj za varnost v Evropi. Nikoli se nisem pregrešil zoper to varnost. Z ničemer nisem škodoval solidarnosti, ki veže obe državi. Niti na umu mi ni kaj takega. To povem posebno tistim, ki me napadajo ali me bodo napadali, da očitam Angliji, ker je naposled zavrnila predloge, ki svoji jih v Parizu skupaj izdelala z britanskim zunanjim ministrom. Ni mi žal naše iniciative, ker je bil njen namen končati vojno. Moja dobra volja za, radi tega ni trpela. Neša iniciativa ni uspešna. Moralni smo vnovič poskušati in morda prav tako ne bomo uspeli. Toda zaradi tega ne bom iznevil pesuma. Vztrajal bom, ne da se zgodi karkoli pri tem vztrajanem in neomajnem delu za mir.

Debata

Po Lavalu je kot prvi interpelacijski govornik stopil na govorniško tribuno socialistični voditelj Leon Blum, ki je skušal izkoristiti nasprotja, ki obstajajo med Lavalom in Herriotom, opozarjajoč, da ne odobravaljo politike Lavalu v Zenevi niti vsi člani vlade. Ker Laval zasleduje politiko osebnega prestiža, mora tudi sam nositi vso odgovornost. Od politike ministrskega predsednika, ki jo je pred 10 dnevi zbornica odobrila z večino 52 glasov, ni ostalo nič drugega kot ruševine. Čudi se, da je Laval sploh še na ministrski klopi.

Demokratski poslanec Taintinger je odločno branil politiko Lavalu in etališče Italije v abesinskem sporu. Poudarjal je, da se mora proti Abesiniji zavzeti drugo stališče kakor proti drugim državam, ker Abesinci ne predstavljajo enotnega naroda. Poleg tega se mora upoštevati, da je Italija dobila kolonialne obljube.

Radikalno-socialistični poslanec Delbot je ostro kritiziral zunanjo in notranjo politiko vlade. Nastopil je proti trditvi, da pomenijo sankcije vojno.

Kako in zakaj so nastali mirovni predlogi

Neomajno zvest načelom Društva narodov je hotel Laval s pariškimi predlogi odvrniti od Evrone nevarnost nove vojne

Pariz, 27. decembra. ga. Pred nabito polnimim galerijami je predsednik poslanske zbornice Bouisson otvoril sejo in sporočil sklep konference predsednikov poslanskih klubov, da prične danes v razpravo samo osem interpelacij, debata o ostalih se pa odgodi do jutri. Nato je takoj podal besedo predsedniku vlade Pierru Lavalu, ki je izjavil:

Gospodje poslanci! Na moj predlog je poslanska zbornica sklenila začeti danes debato o zunanji politiki. Že pred 10 dnevi sem vam orisal okoliščine, v katerih je francoska vlada sporazumno z vlado Velike Britanije poskušala osnovati prijateljsko ureditev abesinskega spora. Obe vladi sta se lotili te iniciative zato, ker so ju na več straneh hrabrili. Poudaril sem tedaj, da je bila ta pobuda popolnoma v skladu z načeli in duhom pakta DN in da smo prišli do mej, preko katerih v svojem prizadevanju ne moremo več iti.

Od kar so nastopili resni dogodki, je britanski zunanji minister sir Samuel Hoare podal ostavko. Britanska vlada smatra po svojih lastnih besedah za mrtve vse v Parizu sklenjene predloge. Abesinska vlada je razburjena zaradi žrtve, ki jih je ta predlog od nje terjal, italijanska vlada pa naših predlogov ni proučila, s tiste pripravljenosti in razumevanjem, ki smo mislili, da ga imamo pravico od nje zahtevati. Pri pomnim da govor g. Mussolinija v Pontiu ni pripomogel k olajšanju naše naloge. Vsi ti dogodki, ki jih obžalujemo, niso zboljšali položaja. Postavili so težke probleme, ki mi jih je dolžnost razjasniti.

Francija je bila vedno zvesta načelom DN

Glavno vprašanje, ki nastane, je vprašanje, ali se politika, ki sem jo vodil, ujema s koncepti naše države. To je edino vprašanje, ki se ima predebatirati v francoskem parlamentu. Ni mi žal mojega truda. Nekega dne mora vsekakor priti do miru. Važno je dognati, ali sem kršil obveznosti, ki jih ima Francija do DN, ali pa, ali sem škodoval sedanji ali bodoči varnosti naše države. Dokazal sem spoštovanje naše države do pakta DN ne samo z besedami, temveč tudi z dejanji. Nikoli in pri nobeni priložnosti ne v Zenevi ne kje drugod nisem potepal naših obveznosti kot predsednik velike in svobodne države. Raspravljaj sem z zastopniki drugih držav — članice o metodah, po katerih se je treba ravnati pri sori jetju ukrepov, ki se vsiljujejo po ugotovljenem napadu na neko državo — članico. Nikoli nisem ovtiral nobenega izmed predlaganih ukrepov. Vse te ukrepe, pa naj so bili še tako težavni za nas, je naša država, kar najtežje izvajala.

Angliji zagotovljena pomoč Francije

izvršujoč določbe tretjega odstavka čl. 16 pakta DN sem brez obotavljanja pristal, da se Francija nasproti Veliki Britaniji obveže, da ji prisloži na pomoč na morju, na kopnem in zraku, če bi Italija v zvezi z izvajanjem sankcij napadla Veliko Britanijo. Izjavo o tem je dobil britanski poslanik

pozneje pa tu v Parizu tudi sam sir Samuel Hoare. Da prepričim vsak nespornost, ki bi se utegnil pojaviti o tem v mednarodni javnosti, mi je posebno do tega, da tudi tu javno ponovim to izjavo.

Toda vojni se želimo izogniti

Čutila, da sem s tem prevzel težko odgovornost, ki je sicer neizogibna posledica določb pakta DN. Že ta odgovornost sama ni zato nalaga dolžnost, da vse poskusim, kar je v mojih močih, da se ublaži napetost med Veliko Britanijo in Italijo. Zakaj ne bi priznal, da me strši, da me kot mora pritiska bojazen pred nepričakovanimi dogodki, o kakršnih imamo toliko zgledov v zgodovini, in ki bi mogli zapletiti našo državo v vojno, ki bi se ji rad z vsemi silami ognil. Čim težje so bile obveznosti, h katerim nas sili pakt, tem večja se mi je zdel dolžnost, da ničesar ne opustim, kar bi utegnulo olajšati miroljubno likvidacijo. S tem pojasnim svoja potrpežljiva prizadevanja, da bi se čimprej prenehala vojna, ki bi mogla zajeti tudi našo državo.

Poostreitev sankcij nova vojna

Pod pritiskom te velike skrbi, sva s sirom Samuelom Hoarejem proučila vprašanje prepovedi izvoza petroleja. Ogledala sva si nevarnost s te strani, zlasti za primer, če bi pri teh sankcijah sodelovale tudi države nečlanice DN, kar bi še povečalo odpor Italije in položaj silno poostriilo. Z vseh strani smo dobivali takšna poročila, da preko njih nobena vlada, ki se zaveda svoje odgovornosti, ne sme iti. Iz teh poročil smo razbrali, da bi Italija videla v prepovedi izvoza petroleja, kakor da smo stupili v vojno proti njej.

S sodelovanjem sira Samuela Hoareja sem iskal najprimernejša sredstva za obrambo koristi naših dveh držav, upoštevaje nujsnost ohranitve miru in držeč se meje, ki nam jih narekujejo pri našem ravnanju mednarodne ustanove.

Naše predloge so nekateri imeli za pretirane in neumestne. Razen tega je treba imeti pred oči, da v teh svojih predlogih nisem videl česa nedotakljivega. Sir Samuel Hoare se je o tem izjavil v britanski spodnji zbornici z dostojanstvom, ki mu je v čast in ki mu je pridobilo tudi občudovanje in omil, ki so naju oba najstrože občevali. Branil je najhujše skupno dek

Pot za spravo ostane odprta

Kaj se bo jutri zgodilo? Slišal smo, da je pariški predlog mrtev, toda pot za spravo ostane odprta. Sestel se je svet DN. Obudil se je odbor trinajstih, ki je nadaljeval delo. Ali bo koordinacijski odbor, ki

sijo s ciljem, da si po tem potu osvojijo tihomorsko rusko posest. Ako danes Japonci iščejo povoda za nove konflikte na mongolski meji, merijo s tem v poglavitni meri vendarle na Vladivostok.

Mednarodna politična javnost se danes zaveda, da je rusko-japonsko manevriranje dospelo do skrajnega možnega področja, pa da odtlej ne ostane dosti drugih možnosti, kakor zadnja, kakor veliki spopad, ki naj odloči o celoti. Zato se pripisuje sicer melopomembnim obmejnimi praskam ob Zunanji Mongoliji zelo velika pozornost. Svet se zaveda, da se tu lahko sproži ena najvažnejših vzmeti svetovne zgodovine.

Položaj Društva narodov

Govorili so nam: Ali se mar ne bojite, da se boste nekega dne morali kesati, ker ste ohranili sredstva, ki bi nekdo mogla dobro služiti tudi Franciji, da se zavaruje pred morebitnim napadom. Mislim, da je to najtežji odtok, ki smo ga slišali. Toda ali je ta odtok tudi upravičen?

S tem preidem k zelo občutljivemu vprašanju. V teoriji bi imela biti glavna moč DN njegov splošno svetovni značaj. Splošno svetovnega značaja pa ni. Spomniti se moramo okoliščin, v katerih sta dve veseliti, Japonska in Nemčija, druga za drugo zapustile DN. To položaj znatno otežuje. Res je, to še ne pomeni, da je treba zavreči načelo, ki nalaga v teoriji splošno svetovni značaj DN. Društvo narodov bi samo sebe obsodilo na neuspeh, če ne bi hotelo upoštevati meja, ki mu jih postavljajo pri njegovem delovanju obstoječe možnosti. V ostalem je DN doslej vedno vpoštovalo te meje. Vedno je stalo na stališču, da razen splošnih obveznosti obstoja tudi še vprašanje o načinu, kako se izvede. Baš v Zenevi se je ustvarilo in baš Zeneva je priporočala kot sredstvo pokrajinske pakte o vzajemni pomoči. Ali ni mar namen teh paktov, da vnaprej pripravijo vzajemno pomoč, omejeno na nekatere kraje; ki so posebno v nevarnosti pred vojno? Kjerkoli ne bi bilo takšnega sporazuma, bo avtomatsko izvajanje čl. 16 pakta DN vedno oteženo in omejeno v svojem učinku. To je dejstvo. Društvo narodov je utegnulo in utegne v sedanji krizi srečati težave, zato pa ni dovoljeno iz tega izvajati kakršnekoli sklepe, ki bi

Poostreitev mednarodnega položaja

Izvajanje sankcij je znatno povečalo napetost v evropskih mednarodnih odnosih

Pariz, 27. decembra. a. Z Edenovim prihodom v angleško zunanje ministrstvo se je po splošnem mnenju v Franciji končala faza javnih poizkusov, da bi se italijansko-abisinski spor likvidiral s koncesijami Italiji na škodo Abesinije. Velika Britanija se bo sedaj nedvomno zopet zavezala za energično, toda smoteno izvajanje določb čl. 16 pakta Društva narodov o napadalen. V ta namen je še vprašala vse članice DN, do katere meje mislijo iti v spoštovanju pakta DN in kakšno oboroženo podporo bi bile pripravljene dati, če bi se Italija uprla izvajanju omenjenega člena pakta. Čim bo angleška vlada dobila odgovore na to vprašanje, se to, kakor tu splošno sodijo, odločno zavzela tudi za petrolejske sankcije in blokado Italije. Položaj je vsekakor zelo resen in se morejo v kratkem pričakovati najhujši zapletljaj. Računa se celo z možnostjo, da Velika Britanija zapusti Društvo narodov, ako bi njena akcija ne uspešala. Seveda bi bila v tem primeru Francija politično, diplomatsko in vojaško izolirana. Mednarodni politični položaj je vsekakor trenutno vse prej kakor rožnat in bo zato prihodnje zasedanje Društva narodov v Zenevi gotovo velikega pomena.

Pozitiven odgovor sredozemskih držav

Lon. on, 27. decembra. b. Sredozemske države so odgovorile na angleško vprašanje glede njihovega zadržanja v primeru napada zaradi poostreite sankcij, da bodo izpolnile svoje obveznosti, ki jih nalaga v primeru neizvajanja napada odst. 3 čl. 16 pakta Društva narodov, ki pa nimajo nič skupnega z vojaškimi sankcijami.

Stalna pripravljenost angleške mornarice

London, 27. decembra. o. Zaradi položaja, ki je nastal po propasti pariških predlogov ter izpremembi v vodstvu angleške

zunanje politike, drži angleška admiraliteta v stalni pripravljenosti vso angleško vojno mornarico od Gibraltarja pa do Adena v Rdečem morju. Angleška mornarica je še povečala svojo čuječnost zaradi vesti, da tudi Italija z vso naglico pripravlja svojo vojno mornarico za takojšnjo akcijo.

Tajna pogodba Anglije s Španijo in Portugalsko?

Madrid, 27. decembra. o. Med prazniki so se razširile v političnih krogih vesti, da je bil sklenjen tajen pakt med Španijo, Portugalsko in Anglijo. Po tem paktu bi v primeru vojnih zapletov v Evropi prišel ves Pirenejski polotok pod kontrolo Anglije, ki se zavezuje, da bo ščitila Portugalsko in Španijo pred vsakim napadom od morske strani. V španskih vladnih krogih te vesti demantira.

Mussolini pripravljen na vse

Rim, 27. decembra. o. Kakor zatrjujejo v dobro poučenih krogih, se pripravljajo Mussolini za resno pomorsko akcijo, če bi Društvo narodov sklenilo poostreitev sankcij in prepovedalo uvoz petroleja v Italijo. Med bežičnimi prazniki je Mussolini podpisal odlok, s katerim bo v danem primeru vpoklicanih pod orožje 13.000 specialno izvežanih mornarjev, ki naj bi prevzeli vsa za njih določena mesta v italijanski vojni mornarici. Gre predvsem za pomorske strokovnjake, ki so izvežani v mornariškem topništvu ter z ravnanjem z eksplozivni podobne vojne mornarice. V dobro poučenih krogih tudi zatrjujejo, da se pripravljajo Mussolini za vsako eventualnost ter je zlasti ukrenil vse, da bi mogla Italija takoj nastopiti, če bi Anglija sklenila izvesti blokado Italije.

Beneš v evropski politiki

Sodba uglednega francoskega publicista — Beneševa politika temelji v duhu češkoslovaškega naroda

Pariz, 27. decembra. AIA. Albert Mousset je napisal v "Tempsu" članek pod naslovom "Mednarodni pomen izvolitve g. Beneša". V članku pravi med drugim: "Mirno lahko rečemo, da je triumfalno glasovanje, ki je g. Edvarda Beneša postavilo na mesto predsednika češkoslovaške republike, pomenilo obnememno plebiscit za zunanjo politiko, ki jo je vodil in katere principe je uveljavljal ta državnik celih 18 let. Na ta način je bila z ljudsko akcijo potrjena diplomacija, ki je češkoslovaško neoporočno postavila med sile, ki se razvijajo v prvi vrsti evropskih velikih narodov. Uspeh te diplomacije, ki je bila postavljena na stopnjo nacionalne doktrine, ima svojo globoko osnovo v dejstvu, da je Beneš črpal zanjeno načela iz same zgodovine svoje države in da je izenačil svoje stališče z narodno tradicijo. Zaradi tega se danes tudi pojavlja tudi kot izvoljenec enotnosti volje svojega naroda."

Prvi nauk češke zgodovine je ta, da je sila težnja naroda po svobodi, močnejša od vseh muk in vseh preganjanj. Preteklost češkoslovaškega naroda in njegove neprestane borbe, da si znova pridobi svobodo po porazu na Beli gori, je značilna ilustracija tega aksioma. Druga osnova, ki jo je Beneš dal svoji politiki, se izvaja iz politične pozicije, ki jo zavzema češkoslovaška v centru Evrope. Češkoslovaška se ni izneverila niti eni izmed svojih dolžnosti solidarnosti, ki sta ji jih naložili njeni preteklost in njena funkcija. Ako se lahko reče, da je bila Moskva oziroma slovaške ideje, je bila Praga njen laboratorij. Toda hkrati so Čehi prevzeli od zapadnih in zlasti od Francije demokratična načela, ki so postala smernice njihovega političnega in socialnega življenja.

Prav tako so se Češkoslovani na svojem zgodovinskem razvoju in po svoji intelektualni strukturi postavili v fronto z današnjo civilizacijo. Niso se postavili poleg Francije in Anglije samo iz političnih interesov. Pri hi se lahko reče, da je njihova politična pozicija in njihova intelektualna smer zvezna. Za časa svetovne vojne je češkoslovaški narod spoznal, da je napočil čas njegove osvoboditve. V tej vojni je

prepoznal neodoljiv in najvišji polet demokratske duha. Ko je na demokratsko ideologijo postavil svojo usodo, se je le dosledno prilagodil svojemu zgodovinskemu razvoju.

Na ta način je tudi mogoče pojasniti celokupno politiko g. Beneša, ki je prenesel demokratsko koncepcijo, s katero je prežeta vsa preteklost njegove domovine, na mednarodno področje. Z nepopravljivo kontinuiteto je ohranil zveze med Češko, slovaško in Anglijo. Bil je eden izmed tvorcev Male antante, ker je spoznal, da je ona izmed najsolidnejših baz za dani nameni odpor proti silam, ki so se borile za to, da omajajo svobodo narodov, osvoboditve in svetovni vojni. Ponudil je roko Sovjetski Rusiji, ne da bi s tem hotel kaj zrtvovati od demokratske ideologije, marveč iz realizma in v nadi, da bo olajšal moskovskim državnikom čisto evropsko akcijo, posvečeno miru in stabilnosti. Po njegovi zaslugi je češkoslovaška postala žarišče diplomacije, center uravnovešanja interesov, kompleks evropske solidarnosti, katere niti se ne razpletajo proti zapadu do Pariza in Londona, proti vzhodu do Moskve, proti severu do baltičskih centrov, proti jugu do skrajnih koncev Balkana.

Vrh vsega tega je bil g. Beneš eden izmed prvakov kolektivne organizacije miru in eden izmed najemumnejših apostolov Društva narodov. Noben drugi pacifizem ni imel toliko slavnostne sile kakor njegov. Ta človek s prekaljenim idealizmom pa je bil istočasno človek akcije. Sam je dejal, da ljudje radi pozabijo, da ono, kar je na kakem idealu najlepše, ni to, da se ta ideal realizira, nego da se na njem dela dalje. In on je nadaljeval tudi po realizaciji češkoslovaških idealov delo brez oklevanja in z nezmajljivim pogumom.

Po Beneševi zaslugi je češkoslovaška postala Evropski zgled države, v katere zunanje političnem pogledu ni mesta za slabost. Ona naša v srce vsemirnjega in sprtega kontinenta element neomajne stabilnosti. To je statična politika, osnovana na načelu, da se države na znotraj in zunaj obdržajo s silami, iz katerih so vzrasle.

Beleške

Zakaj dr. Stanovnik ni sprejel imenovanja v ljubljanski mestni svet

V soboto popoldne je sklical dr. Ivan Stanovnik, odvetnik v Ljubljani, sestanek novo imenovanih občinskih svetnikov, ki so pripadali bivši SLS. Kakor je znano, je igral dr. Stanovnik svoj čas veliko vlogo v delegaciji mestnih svetnikov bivše SLS ter je bil eden njenih voditeljev. Sobotni sestanek, ki se je vršil pri Mikliču, je otvoril g. dr. Ivan Stanovnik. Po njegovem mišljenju bi se morali novo imenovani mestni svetniki, ki so pristajali bivše SLS, najprej konstatirati kot taki, ki se nato izvesti konstituiranje v okviru nove JRZ. Proti mišljenju dr. Stanovnika je nastopil odvetnik dr. Josip Kamušič, ki je zahteval najstrožjo disciplino novo imenovanih mestnih svetnikov napram vodstvu JRZ ter zlasti poudarjal, da je treba voditi vse lokalno ljubljansko politiko v popolnem soglasju z županom dr. Adlešičem. Po njegovem govoru se je vršilo glasovanje, pri katerem je glasovalo za mišljenje dr. Kamušiča 17 mestnih svetnikov, za stališče dr. Stanovnika pa 4. Po glasovanju je vstal dr. Stanovnik in izjavil, da pod temi okoliščinami ne more sprejeti mesta občinskega svetnika in da misli, da je nujno potreben čimprej razpis volitev v mestni svet, da si približava samo izvoli svojo občinsko samoupravo. Res se je, kakor smo že poročali, dr. Stanovnik odrekel svojemu mandatu v mestnem svetu in se za prispege novega mestnega sveta ni udeležil.

Interesanten nagovor

V torek je novi ljubljanski župan prevzel uradne posle ter je pri tej priliki sprejel tudi predsedništvo magistratnih uslužbencev. Kakor poroča "Slovenec", je magistratni direktor g. Jančigaj v svojem nagovoru na novega župana med drugim rekel tudi tole: "Prepričani smo, da nam vaš prihod prinaša daleč večjo pravico in objektivnost." Poudarjal je važnost komunalne uradniške službe in g. direktor tožil, da se je tudi pri nas pričelo javljati mišljenje naših bratov z juga, da naj bi v komunalni upravi uradnik samo mehaniziran aparat brez vsake iniciativnosti. Pri nas, kjer nimamo importirane uradniške in smo sinovi naroda, iz katerega smo zrasli, to mnenje ne bo moglo dobiti tal in mora biti uradnik v občinski upravi vred motor in iniciator komunalnega dela. Na koncu je g. magistratni direktor pozdravil g. župana kot vodnika uradniške pri opešanju Ljubljane na zunanji in v sled njegovega demokratskega črta in socialnega mišljenja kot preobrazitelja Ljubljane na znotraj.

Izvajanja g. direktorja so v marsikaterem oziru zanimiva. Predvsem izgleda, da dosednji magistratni režim glede pravčnosti in objektivnosti niso odgovarjali nazorom g. direktorja, kar pa je na žalost g. Jančigaj šele sedaj povedal. Težko razumljiva so izvajanja o uradnikih z juga. Kdor

Pri vretju v črevesju in zagatenju

zanemljivo učinkuje že ena čaša naravnega **FRANZ-JOSEFOVE** grenčice.

Ogl. reg. št. br. 16465/35

glede na pr. komunalni razvoj Beograda ali Zagreba ali Skoplja, bo moral že priznati, da je tudi tam bilo nekoliko iniciativnosti. Popolnoma nerazumljivo se pa besede o "importiranem uradništvu". Javnost bi bila Jančigaju gotovo hvaležna, če bi ji navedel, kje so tiste komunalne ali druge javne ustanove, kjer služijo uradniki, ki niso sinovi naroda, iz katerega so zrasli.

Vidi se, da so spremembe v režimih vseh prav držav, ker postavijo marsikatero stvar na svoje pravo mesto.

Klub mestnih svetnikov JRZ v Ljubljani

Včeraj popoldne je bil na ljubljanskem magistratu sestanek novo imenovanih mestnih svetnikov, ki ga je sklical pripravljani odbor za ustanovitev kluba JRZ. V pripravljem odboru so bili g. dr. Kamušič, dr. Ivan Ažman in Avgust Novak. Sestanka se ni udeležilo 16 mestnih svetnikov, med njimi g. Jare Stane Likar, stavbenik Zupan, inšpektor Wester, dr. Bohinjec, inž. Šuklje in drugi. Na sestanku je bilo govora o statutih novega kluba. Radi predsedništva so bila mišljenja zelo deljena. Pripravljeni odbor je priporočil kandidature upokojenega polkovnika Viktorja Andrejke, ki je pričel svojo politično kariero v vrstah bivših slovenskih bojevnikov ter spada danes med najbolj vnete pristaje JRZ.

Liuba Davidović v Južni Srbiji

Kakor poročajo beograjski listi, je g. Liuba Davidović včeraj v spremstvu g. Božidavja Vlačića in še nekaterih drugih praviakov svoje politične skupine odputoval v Južno Srbijo. Smeli bodo konference bivših demokratov v Skoplju, Veleosu, Teovu in Gostivaru.

Naziranja dr. Dragoljuba Jovanovića

Na Stefanovu je bil v Mandjelosu pri Sremski Mitrovici shod združenje opozicije, ki ga je sklical dr. Dragoljub Jovanović. V svojem govoru je Jovanović med drugim rekel, da kaže politični razvoj po petumajskih volitvah dve osnovni značilnosti. Prva značilnost je ta, da kmečko ljudstvo energično in sistematično odklaja vse poskuse za obnovitev starih političnih strank. Ono stremi za usvajanjem velikega političnega pokreta, ki bi bil ne, kaj novega in v katerem bi vzplamtelo več. Druga značilnost je, da ljudstvo od svojih voditeljev zahteva strogo doslednost in da jih zapusti, čim se izneverijo svoje, mu programu. Združena opozicija temelji na kmečki ideologiji in ima prvenstveno kmečki program.

Odbor za združni zakon

Beograd, 27. decembra. AA. Podpredsednik skupščinskega odbora za proučevanje zakona o gospodarskih združenjih dr. Časlav Nikitović je sklical soto tega odbora za 2. januar 1936 ob 16. Na dnevnem redu bo podrobna razprava o zakonskem predlogu o gospodarskih združenjih v podrobnosti.

Položaj na bojiščih

Manjši spopadi med obema nasprotnikoma na severni fronti

London, 27. decembra. n. Vsi prehodi preko reke Taikaze so še vedno v abesinskih rokah. Glavni del centra abesinske severne armade polagoma obkrožuje Aksum, pri čemur skušajo Abesinci v prvi vrsti odrezati mesto od zaledja, torej od reke Mareb in Adu. Pri obkroževanju operacijah sodelujejo tudi znatni oddelki abesinske konjenice, ki ima najbrž nalogo prodreti po karavanski poti Makala-Adua proti severozapadu in zaključiti lok okrog Aksuma. To dokazuje zlasti dejstvo, da je abesinska konjenica javljena tudi že iz ozemlja Abbi Addija v južnem delu Tembiene. Med boji okrog glavnega mesta Tembiene in operacijami na desnem krilu severne italijanske armade obstaja torej očitna zveza. Že sedaj se vsakakor lahko govori o abesinskem vstopu v italijansko fronto, vsaj v toliko, v kolikor so Abesinci zabili klin med Aksumom in italijanskimi mejnimi postojankami ob reki Setit. Celotno levo krilo severne abesinske armade se nahaja sedaj v pokrajini Volkanit in je najbrže prodrlo že tako daleč, da je napravila njegova fronta napram reki Setit kot. Ali se bodo te abesinske operacije poročile, se seveda še vprašuje; vsakakor pa je treba ugotoviti, da se je močna abesinska armada zarila v desno krilo italijanske armade v pokrajini Tigri in da bo gotovo napela vse svoje sile, da vrže iz tega krila vso italijansko fronto v pokrajini Tigri iz tirov.

Še nekaj podrobnosti o bitki pri Abbi Addiju

London, 27. decembra. d. Kakor poročajo iz Asmare o dvodnevni bitki pri Abbi Addiju, se je posrečilo Abesincem kljub hudemu odporu askarov in milicinkov prodreti do mesta samega in tudi zavzeti samostan Enda Mariam, ki ga obkrožuje na višini. V nadaljnjem poteku boja so Abesinci ojačali svoje postojanke pri samostanu, po šesturnem boju in ponovnih spopadih na noč pa so Italijani pognali Abesince zopet in njihovih postojank. Abesinski umik se je vršil najprej v redu, po bombardiranju iz italijanskih letal pa se je končno izpremenil v beg.

Abesinske čete so dosegle Abbi Addi v soboto popoldne in so bile pet ur v posesti samostana Enda Mariam, odkoder so skušale obkrožiti italijanske postojanke z napadom ob boku. Zadele pa so na znatne italijanske rezerve in so bile končno pregnane iz samostana. V zadnjih urah ogorčene borbe sta igrali znatno vlogo topništvo in letalstvo, ob 2. popoldne pa se je pričel umik Abesincev.

Komunikacija št. 80 in 81

Rim, 27. decembra. d. Ministrstvo za tisk in propagando je včeraj objavilo komunikacijo št. 80, ki se glasi: "Marsel Badoglio poroča: Na vzhodnem bojišču visoke planote proti Dankešiji je ena izmed naših danakških silnotij razglašala skupino oboroženih Abesincev, ki so bili na poti k solnati dolini. Abesinci so pustili na mestu 5 mrtvih in 6 ranjenih. Naša polkovodjstva v odseku Taikaze niso nikjer naletele na odpor nasprotnika. Letalci so na somalski fronti obmetavali med Daus Perma in Ganele Doria abesinske zbirališča čete."

Umor kitajskega ministra

Zrtev atentata je postal namestnik prometnega ministra Tangjučen, ki je bil za zblizanje z Japonsko

Šanghaj, 27. decembra. d. Ko je bil namestnik zunanega ministra in sedanj namestnik prometnega ministra Tangjučen stopil v sredo ob 17. iz svoje hiše v francoski koncesiji, sta skočila proti njemu dva neznanca in oddala nanj 10 streliv, izmed katerih ga je zadelo pet. Tangjučen je umrl med prevozom v bolnišnico. Japonski vojaški ataše je izjavil, da morajo ponovni umori javnih osebnosti, ki se prizadevajo za zboljšanje kitajsko-japonskih odnosov, znatno oteževati razmere med obema narodoma, zaradi česar Japonci ne bodo več mogli mirno trpeti takih dogodkov.

Atentat na Tangjučena je seveda znova poostri položaj v vzhodni Aziji. Kakor dosedanj predsednik nankinške vlade Vančingvej je tudi Tangjučen že leto dni zahteval, naj se kitajska politika napram Japonski popolnoma izpremeni v prijateljskem smislu. Njegov najhujiši nasprotnik v vladi je bil svojačasni finančni minister Song. Vančingvej je meseca novembra med javno sejo izvršnega odbora konomitanga ranih neki kitajski nacionalist s strelom iz revolverja, vendar pa je kljub

Današnji komunikacija št. 81 pravik včeraj popoldne so naši izvidniški oddelki v odseku Taikaze odkli napade Abesincev blizu Afrage. Sovražnik je imel težke izgube. Na naši strani je padlo šest nacionalnih in trije eritrejski vojniki. Trije častniki in 46 vojakov je ranjenih. Letalstvo je bilo zelo aktivno na vseh frontah.

Nov abesinski uspeh

Addis Abeba, 27. decembra. u. Uradno javljajo, da so včeraj čete dedžasa Haila Kase zavzele nekatere italijanske postojanke v Tembienu in zaplenile 11 italijanskih strojne, mnogo pušk in municije.

Angleško orožje za Abesinijo

Rim, 27. decembra. d. Posebni poročevalci turinske "Stampes" v Džibuti trdi, da je bilo pod nadzorom in vodenjem Intelligence Service ter polkovnika Clifforda meseca oktobra in novembra poslanih v Anglijo v Abesinijo preko pristanišč v Angleski Somaliji 100.000 pušk, 600 strojne, 20 milijonov nabojev, 36 topov za streljane jarkove, 12 poljskih topov, 8 topov za obrambo proti letalom, 200 oklopov in kovinskih ovojnikov ter 8 bojnih letal.

Italijanske priprave za ofenzivo na jugu

Džibuti, 27. decembra. o. Po vesteh, ki prihajajo iz južnega bojišča, razvijajo Italijani v zaledju veliko aktivnost. Iz tega sklepajo, da pripravljajo general Graziani novo ofenzivo v smeri proti Hararju. Uprava železniške proge Džibuti-Addis Abeba je poslala guvernerja Francoske Somalije za do olajanje, da ame urediti posebno avtomobno zvezo med Džibutijem in abesinsko mejo, ker se more v teku vojnih operacij pričakovati, da bo železniška zveza prekinjena, zaradi česar je nujno potrebno, da se pravčasno uredi avtomobilska zveza.

Po informacijah iz italijanskih krogov so Italijani vzhodno od Gertozubija zgradili velika skladišča petroleja, iz česar sklepajo, da razpolaga Italija v Abesiniji še z velikimi zalogami.

Abesinski pogoji za mir

Addis Abeba, 27. decembra. b. V ponedeljak, njih krogih v Addis Abebi se domnava, da so na podlagi nove izjave abesinskega cesarja sestavili naslednje pogoje za sklenitev miru med Abesinijo in Italijo:

1. Vsi italijanski oddelki so morajo odlopolkati iz zasedenega ozemlja.
 2. Splošni mir mora teritorialna nedotakljivost Abesinije.
 3. Velike države morajo priznati Abesinijo kot suvereno državo.
- Nadaljnji pogoj bi bil, da bi morala Društva narodov imenovana mednarodna komisija določiti točno mejo med Abesinijo in italijanskimi kolonijami. Abesinija je tudi pripravljena za sodelovanje z drugimi državami za gospodarsko, finančno in upravno izpolnitelj, vendar pa pri tem ne bi pristala na nobeno oficiozno italijansko osebnost. Abesinija zahteva vojno odškodnino.

Kitajska vabi Japonce na skupno konferenco

Tokio, 27. decembra. b. Kitajski oprav, nik posloj je izročil danes v imenu nankinške vlade japonski vladi povabilo na konferenco obeh držav v Nankingu, na kateri naj bi se moralo urediti vsa med Kitajsko in Japonsko še neurejena vprašanja. Zastopnik zunanega ministra je sprejel povabilo pod pogojem, da bodo na konferenci razpravljali tudi o sodelovanju obeh držav in o vprašanju severne Kitajske.

Spopad Japoncev z Mongoli

Helgking, 27. decembra. d. Na bojiščih dan sta se pripetila dva spopada med častami Vnanje Mongolije ter japonskim in mandžurskimi častmi. Ranjeni so bili trije japonski in en mandžurski vojak. Ker japonsko in mandžursko vojsstvo baje že nestrpno pričakuje pričetka splošnega vojnega pohoda proti Mongolom, je položaj zelo napet.

Velika neurja v Španiji

Madrid, 27. decembra. b. Poplave v severni in zapadni Španiji zavzemajo vedno večji obseg. Reki Guadagna in Tromez sta naraski za tri metre ter sta poplavlili velika ozemlja pri Salamanci. Porušilo se je več mostov in hiš, 14 ljudi pa je bilo ubitih. Ponekod so valovi odnesli krste pokopanih mrtvecev. Na poti iz Madrida v Badajoz je skočil s tira brz vlak, ker je bila proga porušena. Več oseb je bilo ranjenih. Porušeni so tudi mostovi na reki Tietru.

V Malagi se je porušila petnadstropna hiša, in so doslej izkopali iz razvalin tri mrtve, štiri osebe pa so hudo ranjene. Pri Viladi v pokrajini Valenciiji je poplaval uničila ogromno skladišča žita, ki ga je nedavno odkupila država.

Po vseh iz Avile je vihar v okolici Oropaze podrl 5 mostov. Eden izmed njih se je podrl v trenutku, ko je vozil preko njega osebo avto. Dva potnika sta utonila. Kakor poročajo iz Cadiza je parnik

"Oristina" zadel v neko skalo in se potopil. Trije potniki so utonili, poveljnik in ostali člani posadke pa so se rešili.

Beneševa zahvala našemu senatu

Beograd, 27. decembra. AA. Brzojavki, ki ju je dr. Beneš poslal predsedniku in podpredsedniku senata, se glasi: "Nj. Eks. predsednik senata dr. Ljubomir Tomasić, Beograd. — Dobro želje, ki jih je poslala Vaša Ekselencija v svojem imenu senata kraljevine Jugoslavije, so me prijetno ganile. Zahvaljujem se vam zanje najprijetneje in vam želim vse najbolje. — Edvard Beneš."

Gospod dr. Miroslav Ploj, podpredsednik senata, Beograd. — Priščno se Vam zahvaljujem za tople čestitke, ki so me zelo razveselile. Edvard Beneš."

Zagrebaška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno in z zapadnih deževnih države, na vzhodu večno, na zapadu dež. Daneska vremenska napoved za 30. to: Mlito vreme bo trajalo dalje.

Iz „temne dobe“ slovenskega učiteljstva

Petkov "Slovenec" se je ponovno spravil nad Združenje jugoslov. učiteljskega, da nekoliko podnucira in da malo obračunava. V svojih takozvanih "ugotovitvah" pa se je povzpelo do takor gorostasnih trditvev, da je vendar treba z dvema, tremi resničnimi "ugotovitvami" zopet enkrat pribiti metode njegove polemike, ki špekulira po preizkušenem sistemu "držite tatus" na nepoučenost in pozabljivost javnosti.

"Slovenec" "ugotavlja", da "zgoda" vina slovenskega učiteljstva ne pozna boli temne dobe, kakor je bila doba v letih 1932-34, ko je divjala po Sloveniji JNS. Ne vemo, kdo piše te stvari v "Slovencu", kjer vendar imajo, če drugače ne, shranjene stare letnike svojega lastnega lista iz one dobe, ko je nastal klasični dokument naše literature o "svetli dobi slovenskega učiteljstva," kakor bi rekel "Slovenec" ob spominu na ono slovensko učiteljsko, ki je dalo tragični material za Cankarjevo "Hlapce."

Kar se tiče pa dobe 1932-34, "ko je JNS divjala" ugotavljamo, da je v tej dobi bilo manj političnih preganjanj slovenskega učiteljstva nego v katerikoli enaki dobi, ko so bili na oblasti avtorji predrzne "Slovenčeve" trditve. In ugotavljamo nadalje, da je v tej "temni dobi" JNS bila izvršena velika kopotezna akcija za slovensko šolstvo in brezposelni učiteljski naraščaj iz imenovanjem nad 400 novih učiteljev. Akcija ni bila zaključena, a se po odhodu JNS iz oblasti na žalost ni nadaljevala. Očividno spada tudi reševanje kršnega vprašanja slovenske "temnice" v "temne dobe," ki jih je treba obsojiti.

Ko "Slovenec" govori o kruto preganjanjih najboljših slovenskih učiteljih, navaja stalno pet, šest istih imen, med njimi učitelje, katerih "kruto preganja"

nje" je obstajalo v tem, da so z dežele bili premeščeni v Ljubljano. "Slovenec" naj nas s temi imeni ne izziva, ker bomo sicer zaprosili gospoda, ki ga klerikalci tako radi slikajo kot nekakega trinoga, da nam da iz svojega arhiva na razpolago zahvalna pisma nekaterih "kruto preganjanjih," ki jih je rešil težkih službenih posledic za gotovo nepremišljenosti.

Med učitelji, ki so bili v letih 1932-34. premeščeni, je po prirodnih zakonih pač tudi eden ali drugi, pozneje umrl. Taka je človeška usoda ali pa božja volja. Samo pri "Slovencu" je drugače. Tam čitamo, da sta dve učiteljici Hafnarjeva in Slapšakova, ki sta bili premeščeni, "položili svoje mlače do življenja na oltar JNS." Bralec bo do mislil, da sta ti dve učiteljici bili tako neusmiljeno preganjeni, da sta ali izvršili samomor, ali pa umrli v nekih ječah. V stvari gre za dve nesrečni mladi dekleti, ki jih je smrt prežgodaj iztrgala življenju, toda ne kot žrtvi hudega preganjanja, temveč kot žrtvi hude zavratne bolezni. Gospodična Hafnarjeva je bila res premeščena po službeni potrebi iz Stražišča k Sv. Jedrti nad Laškim. Koliko mladih učiteljic je na mnogo slabših mestih! Ali ko se je pokazalo, da je bolelna (tuberkulozna) je bila od "divjaške JNS," brez nadaljnega zopet vrnjena na prvotno službeno mesto, kakor si je želela. Gospodična Slapšakova je kot mlada učiteljica dobila mesto v trgu Ribnici (torej ne morda na Pohorju!) in "preganjanje" je obstajalo v tem, da ji je to mesto bilo podeljeno po prošnji njene ga lastnega očeta!

Tako torej izgledajo žrtve in taka so neizbrisna dejstva, ki jih "Slovenec" izrablja za svojo obrekovalno politično kampanjo.

Dobro se grizejo med seboj

Božična številka "glasila krščanskega delovnega ljudstva," "Delavska pravica," objavlja uvodnik "Ljubzen je prvi." V njem obvešča članstvo Jugoslovanske strokovne zveze o poteku spora med zvezo in vodstvom bivše SLS, ki je sfsorsiralo ustanovitve "po informacijah delavske organizacije." Po informacijah "Delavske pravice" je bila ustanovitev nove organizacije predvidena že vsa zadnja leta in je sad zakulisne borbe izvestnih inteligenčnih katoliških krogov. Na razvalinah trdnih krščansko-socialističnih delavskih organizacij, predvsem Jugoslovanske strokovne zveze, naj bi se zgradila nova delavska strokovna centrala, ki naj bi, kakor smo pred kratkim čitali v "Slovencu" bila "integralno katoliška." Ko smo čitali tisti pasus o "integralnem katolištvu," nam je bilo pri srcu hudo. Močno, močno se nam zdi, da je to "integralno katoličanstvo" slabo uspel posnetek integralnega jugoslovanstva iz vrst slovenske liberelno-svobodomiselnosti.

Nato razmislija "Delavska pravica" o krščanski ljubezni ter pravi, da je ljubezni "niso videli krščanski socialisti nikjer. Le s kolom po nas! Ali pa še huje: zadaj za hrbtom z inigrami, z odjedanjem kruha organizaciji in posameznikom. Klontit moriš. Če nočeš te pritiskati s tlo in politično močjo. Če nočeš, te bom brskinal, na javna mesta pa postavljai stremuhe. Saj jih je bilo vedno dovolj. In če ne drugače, bom ustanovil proti tebi novo organizacijo, tebe pa proglasil, da si sicer dober kar toličan, a ne "integralen katoličan." Ali je

to prav? Ali more to roditi dober sad. Ne, to je morala Erikčniga: Und wenn du nicht wilt, so brauch' ich Gewalt!"

Tako "Delavska pravica." Mislimo, da bo ostal glas krščanskih socialcev glas vprvočega v puščavi in da zaman pričakujejo odgovora na postavljena vprašanja. Kvečjemu lahko doživijo, da bodo na koncu preglašeni, če že ne za odpadnike in krivoverce, pa vsaj za rdečkarje in morda celo komuniste. Saj je zadnji nedeljo pometar "Slovenec" v obračunavanju na očitke klerofašizma v en koš "socialiste vseh vrst od komunistov do krščanskih" socialistov-kolektivistov, ki hočejo pred delavstvom diskreditirati idejo ureditve družbe v krščanskem demokratskem smislu. Sicer pa je pesem, ki jo danes godejo preganjeni in zastopljani krščanski socialisti kaj stara, kakor je staro orožje, ki ga danes nad njimi lomijo partijski bonci. Nas samo zani ma reakcija krščanskih socialcev, ki se morajo boriti pred istimi očitki, kakor slovenski naprednjaki, ki se morajo boriti že skozi decenije proti očitku, da niso "integralni katoličani," to je slepo pokorni komandi klerikalnega generalštaba.

Hud mraz v Ameriki

Newyork, 27. decembra. AA. Veliki val mraza, ki je zajel ameriški vzhod, je napravil ogromno materialno škodo. Splošno vlado prepričanje, da je v snežnih viharjih izgubilo življenje nad tisoč ljudi. Zelo mnogo ljudi je bilo zaradi posledice poškodbanih. Veliko število avtomobilov se je prevrnilo.

Naši kraji in ljudje

Prezident dr. Beneš Ljubljani

Prezident dr. Edvard Beneš je dne 26. t. m. poslal predsedniku Jugoslav. češko-slovaške lige v Ljubljani dr. Egonu Staru tole brzojavko:

Zahvaljujem se za pozdrav, ki me posebno veseli zato, ker prihaja od predstav. nika Jugoslav. češko-slovaške lige, ki je izraz našega vzajemnega bratstva.

Praga—Grad, 26. decembra 1935.

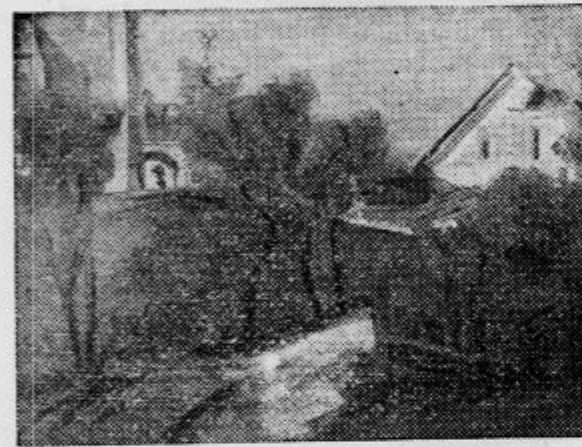
Edvard Beneš.

Z brzojavno zahvalo za pozdrav, ki ga je poslal novemu prezidentu v imenu ljubljanske JC lige dr. Stare, je prezident dr. Beneš izkazal naši ligi posebno pozornost. Obenem je za navedeno brzojavko znova potrdil svoje simpatije do Jugoslav. češko-slov. lig in njihovega delovanja, posebej še do lige v Ljubljani, katere predsednik je bil sprejet letos na Bledu in mu dal znano izjavo o pomenu pričetnega dela za najožje zblizanje med Jugoslaveni in Čehoslovaki. To izjavo je takrat objavilo Jutro.

Stopimo v Jakopičev paviljon!

Ljubljana, 27. decembra.

Razstava Društva likovnih umetnikov v Jakopičevem paviljonu bo odprta samo še nekaj dni. Najboljši izmed slikarjev in kiparjev naše starejše, mlajše in najmlajše generacije so zbrali zanj okrog 100 lepih, zanimivih del, tako da razstava prav do- stojno reprezentira našo sodobno umetniško produkcijo. Obisk je bil doslej presenetljivo slab, ker je občinstvo za praznike potrošilo večino časa in denarja očitno za nakupovanje reči, ki so pogostokrat brez vsake praktične in estetske vrednosti, a se ljudem zaradi tradicije zde še zmerom najbolj primerne za božično obdaritev. V naši javnosti še zmerom vlada predsodek, da so umetniška dela drag luksuz, ki si ga

Fran Pavlovec: Za cerkvenim zidom

lahko privoščijo samo imovitejši izbranci. Na razstavi v Jakopičevem paviljonu pa so na razpolago lepe, dragocene umetnine, ki si jih lahko nabavite že za najskromnejšo ceno, a če boste z njimi okrasili svoj dom, se boste z dejanjem uvrstili v naše kulturno občestvo. Ne zamudite torej, da pred pričetkom novega leta stopite v paviljon — saj je vstopnina nenavadno skromna: 3 Din za dikeje 1 Din — in da morda zase ali za koga, ki ga imate radi, kupite kakšno majhno stvar.

Nož v srce, ker ga je vrgel v sneg

Maribor, 27. decembra.

Na praznik sv. Stefana zvečer so pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah fanje pili in peli, naenkrat pa sta se spoprijela 34-letni mesarski pomočnik Peter Čuček, ki nima stalnega bivališča, in posestniški sin Lovrence Kukovec iz Oseka, ki je obležal s prebodenim srcem v mlaki krvi na tleh in je čez 10 minut izdihnil. Čuček je storil to v razdraženosti, ker ga je Kukovec bratranec Leopold vrgel trikrat v sneg in ga povaljal po njem. Truplo Lovrence Kukovca so prepeljali v svetotrojiško mrtvašnico, kjer je bila danes popoldne obdukcija. Čučka so orožniki aretirali. Pri zaslišanju je izpovedal, da je ravnal v silobranu. Žalostni dogodek bo imel svoj zaključek pred mariborskim kazenskim senatom.

Spominjajte se CMD

Ob Sotli pod Svetimi gorami

Sv. Peter pod Sv. gorami, o božiču 1935.

Iz našega kraja še niste dosegali objavili nikakih novic. Smo pač daleč od sveta, si mislite. Pa vendar nismo.

Naš kraj leži ravno sredi pota med železniško progo, ki vodi na Rogaško Slatino in železniško progo Ljubljana — Zagreb. Meji na počasnno, leno reko Sotlo in tako tudi na savsko banovino. Iz Brezice vodi državna cesta po širni ravnini proti severozhodu, dokler ne zavije pred vhodom v krasen gozd, Dobravo proti severozapadu. V tem gozdu, ki je dolg približno 2 uri hoda, vidimo dan na dan ljubke prizore, ko prihajajo na cesto družine smilc, ki se prihajajočih ne bojijo. Tudi zajci imajo tu svoj svet. Tu je pravi lovski raj. Ob izstopu iz gozda se vrsti na levi griček za gričem, posejani z vinogradi, na desni pa je velika ravnina s prelepimi polji.

Začenja se dolga vas Bizeljsko, ki slovi po imenitnem vinu. Obrobajo jo gorice, ki se komečajo v romantični vasi Orešje, ki se lahko ponoša s prav lepim, dobro ohranjenim gradom z vzorno urejenimi vinogradi. Grad je last kneza Windischgrätz. Odtod je krasen razgled na sosednji kraj Klanjec v savski banovini, kjer je bil ro-

Cestna zgodba o jari kači

Ali bodo sredi januarja pričeli graditi cesto od Ljubljane do Kranja? — Nevšečnosti z granitnimi kockami

Ljubljana, 28. decembra.

Rekonstrukcija državne ceste Ljubljana-Kranj, ki se priprave zanj — pa ne po krivdi naših domačih činiteljev — vlečejo kakor zgodba o jari kači, bo menda v do- glednem času vendarle prišla do pričetka svoje izvedbe. Pred prazniki se je vršila, kakor smo že poročali, licitacija za oddajo del pri preložitvi mednanskega klanca, in če bo gradbeno ministrstvo licitacijo v rednem roku odobrilo in bo vreme količjak ugodno, bo podjetje inž. Dedka, ki je gradbo prevzelo lahko že sredi januarja pričelo z delom.

Z direkcijo državnih železnic je teren- ska sekcija rešila tudi vprašanje nadvozov pri Mednem ter v Bitnem in Kranju. Posebna komisija železniške uprave je predlo- ge sekcije odobrila, načrte pa bo treba po- praviti v toliko, da bodo nadvozi zgrajeni za dvotirno progo, ki jo bo gorenjska že- leznica dobila prej ali slej. Vodstvo teren- ske sekcije je do Jeperce izvedlo že tudi ekspropriacijo sveta, ki pride za razširitve ceste v poštev. Sekcija je z vsemi priz-

detimi lastniki dosegla dovolj ugoden aranžman, le razlastitev zemlje kakšnih treh ali štirih gospodarjev se bo morala obravnavati na sodišču.

V splošnem pa je malo upanja, da bomo kaj kmalu dobili vso novo cesto do Kra- nja. Za ureditev sektorja v Ljubljani sta obe licitaciji ostali brez uspeha, ker je gradbeno ministrstvo odredilo, da je treba uporabiti granitne kocke III. vrste, naša industrija pa izdeluje samo kocke II. Ban- ska uprava je zdaj ministrstvu predlagala, naj se razpiše dela s kockami II., ki so za naše razmere mnogo bolj priporočljive. Licitacija za oddajo del do št. Vida je raz- pisana za 20. januar, v najkrajšem času pa bo sledil še razpis za dela na sektorju do Jeperce. Iz Ljubljane je šel v Beograd predlog, naj se dobava kock za ta odsek, ki bo veljal v celoti 7 in pol milijona Din in ki ga bo treba z granitom tlakovati v obsegu kakšnih 10.000 kvadratnih metrov, iz gospodarskih razlogov posebej razpiše. Ostali del ceste bo tlakovan v asfaltnem ali pa cementnem betonu.

Parada tatov pred sodniki

Zrcalo krize v razpravah pred malim senatom

Ljubljana, 27. decembra

Pred malim senatom se je zagovarjal Aleš Demšar s Sutne pri Skofji Loki, ki je ponoči 1. novembra napol gluh Mini Cegnarjevi odnesel dve odeji, dva kilograma masti in hranilno knjižico Mestne hra- nilnice v Kranju za 12.097 Din. V Ljublja- ni je knjižico prodal nekemu posredoval- cu, in ta takoj naprej nekemu lesnemu trgovcu za 58% nominalne vrednosti. Po- sredovalcu se je Aleš predstavil za sina Mine Cegnarjeve. Rekel je, da nujno po- trebuje denar, ker mati »hišo popravlja.« Vklona in prevare obtoženi Aleš je sodni- kom svečano zatrjeval, da je sam le stal na straži, ko je neki Franci vlamjal v Ce- gnarkino podstrežje. Sodniki so ga obsodili na sedem mesecev strogega zaporu denar- no kazeno 120 Din ali dva dni nadaljnjega zaporu in tri leta izgube častnih državljan- skih pravic. Aleš je predsedniku izjavil, da bo poiskal Francija, ko bo spet prost, pa je predsednik menil, da bo potem tudi še Franci dobil svojo nagrado!

Italijanski državljani Peter Črnologar je bil obsojen na šest mesecev strogega zano- ra, ker je v Vevčah v začetku decembra izvršil tri vlome.

Drugi tat, Ljubljčan Ivan, sin invalida,

je bil obsojen na sedem mesecev strogega zaporu, ker je neki 39 letni Marjani ukra- del srebrno zapustnico, ko jo je povedel na svoj dom, nudeč ji prenočišče. Ker se mu ni vdelo, jo je poglal sredi noči na ce- sto.

Čuden patron je Jože iz komenske okoli- lice. V vinjenosti je, tako pravi obtožni- ca, v mrazu sezul na cesti ležečemu pijan- čku čevlje, češ da mu jih bo nesel domov. Neki drugi osebi pa je ukradel dežnik. Sodišče je Jožetu obsodilo le zaradi popol- ne pijanosti na dva meseca zaporu.

Slednjič je prišel na vrsto še uboj. V Hruševki pri Kamniku je bilo letos pred pustom veliko ženitovanje pri posestniku Jerneju Toniju. Na svatovanje je prišlo do 30 fantov. Zaradi neke njuh je na- stal med fanti prepir, ki se je razvil v pretep. Z nožem je bil sunjen v levo stran vratu Janez Kuhar teko. Da mu je bila prezezana žila odvodnica. Kuhar je izkr- vavel in umrl. Uboja obtožen je bil 23-let- ni sarnski delavec Melks Baloh, doma iz Zgornje Tuhinje pri Kamniku. Baloh se je pred malim senatom zagovarjal s svo- branom, češ, da ga je Kuhar prvi napadel in podrl na tla. Obsojen je bil na dve le- ti in šest mesecev robije.

Zrcalo 10.000 krajev Slovenije

Krajevni leksikon dravske banovine izide prihodnje leto

Ljubljana, 27. decembra

Organizacija književnega trga je pri- nas vključ vseh svojih razširjenosti in ži- vahni razgibanosti do neke mere prepu- ščenja kar stepemu naključju in nagonu. Naše založbe vsako leto razpošljejo med svoje stalne in priložitne odjemalce na kupe literarnih, znanstvenih in popularnih del, azmerom iznova mora kritika ugotov- ljati žalostno dejstvo: da se je v leposlov- ju prevod že tako na široko razpasel, da grozi udušiti domala vsako izvorno pobu- do. Naši znanstveni publicisti vključ borbi za akademijo manjka zdravega, plodnega zagona in širokih življenjskih razgledov in da so razni bolj ali manj poetični priročniki, ki prihajajo na dan, največkrat samo predmet prigraditve spekulacije. Za javni literarizem, ki obvladuje vse naše kulturno dejanje in nehanje, je nadvse značilno dejstvo, da smo izmed leksikonov, katerih naloga je, da v ožjem ali širšem zamahu prikažejo življenje naroda in družbe, doživeli naj- prej biografskega, a da moramo na neka- tere stvarne repertorije, ki so nam za orijentacijo v svetu brez dvoma bolj potrebni in ki bi razmahu našega življenja brez dvoma priliči več svežih, plodnih sil, čakati skoraj brez konca in kraja.

Vsekakor dragoceno obogatitev te vrste slovstva nam obeta »Krajevni leksi-

kon dravske banovine«, katerega rokopis je, kakor nam poročajo, pred nekaj dne- vi šel v tiskarno in bo delo torej — post- tot disordinirano rerum — v kratkem izšlo. Zamisel »Krajevnega leksikona« se je po- rodila iz praktične potrebe po knjigi, ki bi nam bila razglednik po naši zemlji, kakršna se nam kaže v vseh sektorjih človeškega zanimanja: znamenitosti in lepote sred- nejega kraja, njega zemljepisni položaj in geološki sestav njegove zemlje, zgo- dovin, narodne šege in cerkveno-umet- nostne dragocenosti, ki jih je ustvaril čas, prirodne značilnosti, kakor se javljajo v rastlinstvu in živalstvu, in pa, razume se, vse, kar je pomembnega v kmetijstvu in gospodarstvu. Prav gotovo si ne more- mo misliti bolj posrečenega načina, da ustvarimo verodostojen, trajno veljaven

Ljudem, namnjenim k maščobi

pomaga časa naravne
FRANZ-JOSEFOVE
grenčice

zjutraj na prazen želodec, da dosežejo
lahko iztrebljenje

Ogl. reg. št. 16485/36

film neke pokrajine in njenega naroda, kakor da ju prikazemo v mikroskopsko najmanjše organske celice vsega človeškega bivanja — kraja, vasi. Zato so si inčiatorji tega važnega dela, ki ima primere komaj v redkih svetovnih slov- stvih, nadelo veliko, a dragoceno nalogo, da zberejo vse za človeka in za javnost zanimive podatke o vseh 7.000 slovenskih vaseh, trgih in mestih in še o 3000 manj- ših razgubljenih zaselkih in in tako usta- rijo prav toliko tisočev kratkih, zgošče- nih političnih, socialnih in kulturnih kra- jevnih monografij.

V celoti bo leksikon obsegal pet delov, ki bodo drug za drugim obravnavali: splošni pregled banovin (s statističnimi podatki o geografiji, geologiji, zgodovi- ni, izkopaninah, etnografiji, rastlin- stvu in živalstvu, ribarstvu, kmetijstvu, sadjarstvu, industriji, zadržništvu, so- cialni zakonodaji), zemljepis in zgodovino posameznih krajev, kulturno-gospodarsko revijo naše zemlje, trgovino, obrt in in- dustrijo, knjigo pa bodo zaključili obsežni, izčrpní registri vseh zaselkov, vasi, trgov in mest. Jedro knjige bo tvoril drugi, zemljepismo-zgodovinski del, ki bo v 29 po- glavjih (prav toliko je namreč v banovini

upravnih enot: 25 srezov in 4 avtonomna mesta (podal geografski, zgodovinski, gospodarski in kulturni pregled občin in posameznih krajev, število njih prebival- stva, število hiš, posestnikov, kočarjev, najemnikov, površino zemlje pa še posebej njiv, vrtov, travnikov, pašnikov, vinogra- dov in gozdov in podatke o odnosu slednje- ga kraja do pošte, šole, župnije, železniške postaje in kar je še drugih uradnih in- stanc. Za dovršitev tega ogromnega, mi- nucioznega dela se je angažiralo lepo število znanstvenikov in strokovnjakov, ki so morali kajpak mnogo gradiva raz- iskati in pretehtati na terenu samem, da bo leksikon podal v resnici verno, trajno sliko naših krajev in ljudi.

Zamisel, ki sta jo dve tako važni usta- novi, kakor sta banska uprava in Zveza za tujski promet, vzeli za svojo, je bila poro- gena sicer v najmanj ugodnem času: komaj so se bili zbirali gradiva pred dvema letoma lotili dela, je prišla na dnevi red komasacijske občin, ki je dočela predugradila osnovno podobo naše pokra- jine. A mimo vseh ovir in težav se je na- por vendarle približal uspehu, ki bo dal našemu znanstvenemu slovstvu eno red- kih, dragocenih, standardnih del.

Vrednost Sokolskih domov

Lepi milijoni v lasti ljubljanske sokolske župe

Ljubljana, 27. decembra

Sokolski domovi po Sloveniji in tudi v ostalih pokrajinah države so viden do- kaz požrtvovalnega sokolskega dela, so zunanji simbol prave in velike Tyrševe ideje. Sokolski domovi v Sloveniji hranijo mnogo spominov o napornih borbah. Akci- ja za gradnjo domov se je zlasti poživila po povojnih letih.

Inž. Kosta Petrovič je sestavil za Savez poseben pravilnik o reorganizaciji in usta- novitvi gradbenoumetniških odelkov pri sokolskih župah in pri Savezu, kakor tudi pri večjih društvi. Pravila določajo smotno delo pri vseh družbi v pogledu gradnje domov, letnih telovadišč in umet- niške propagande za sokolsko idejo in sokolske prireditve. Kako naj se izvede ta gradbenoumetniška akcija, obstajata 2 stru- ji, ena je za popolno enotnost akcije, mnogi sokolski delavci na tem polju pa so mnenja, da bi bile sokolske župe v pogle- dno gradbeno-umetniškega delovanja popolno- ma samostojne in avtonomne.

Dostoj ima tak gradbenoumetniški od- sek edino le ljubljanska sokolska župa in to že od l. 1927. Odsledu predseduje inž. Al- bert Požnen, ki je za letošnji sestavi prav pregledno in nazorno poučno statistiko o sokolskih domovih, letnih telovadiščih, cel- lotni vrednosti zemljišč in domov ter o bremenih. Prav ta statistika zgovorno po- blja vse klevete nasprotnikov o stagnaciji v sokolskih društvih, kajti statistika do- kazuje velik napredek naših društev v Sloveniji. Statistični pregled se omejuje le na ljubljansko sokolsko župo.

V tej župi ima 28 sokolskih društev lastne domove, poleg pa še obsežna letna telovadišča. Vsa ta društva posedujejo z letnimi telovadišči ogromne zemljiške komplekse v skupni izmeri 80.876 m². Letna telovadišča sama merijo 41.992 m², ostala zemljišča 38.884 m². Zazidana plo- skev pa meri 23.373 m². Največjo zazida- no plošev 1854 m² poseduje na Taboru v

Ljubljani Sokol I. Če bi vse te domove s letnimi telovadišči in zemljišči razvrstili na kako skupno zemljiško površino, bi pač tvorili izpomantno sokolsko Veliko Ljubljano.

Najstarejši sokolski dom v Sloveniji je v Zireh, ki je bil zgrajen l. 1908. Njega letno telovadišče obsega 1.911 m², zazid- ana plošev 359.50 m². Vrednost zem- ljišča in doma je cenjena na 250.000 Din. Drugi dom je bil pred vojno l. 1910. zgra- jen v narodno ogroženih Domžalah. Ta dom je bil prava trdnjava proti takratne- mu germanskemu navalu, ki je skušal gospodarsko in politično podjamniti lepe Domžale z okolico. Domžalski dom obse- ga 2.562 m² letnega telovadišča, dom pa je cenjen na 313.000 Din. Ostali domovi so bili večidel zgrajeni v letih od 1925. na- prej.

Prav važno je dejstvo, da je cenjena vrednost domov in zemljišč vseh 28 dru- štev na 15.839.680 Din, obremenitev pa znaša le 5.781.000 Din.

Poleg teh ima 9 sokolskih društev ljub- ljanske župe letna telovadišča in zemljišča, določena za gradnjo domov, v izmeri 55.311 m². Le prostori za letna telovadišča merijo 27.170 m². Zemljišča teh društev so vredna 4.655.900 Din, obremenjena pa so le z dolgom 183.000 Din. Letos so bili nekateri domovi dograjeni, druga društva pa se agilno pripravljajo, da zasede čim- prej prvo klopato za gradnjo doma. V Medvodah je bil otvorjen nov dom, pod streho je tudi dom na Brezovici. Za na- črte, ki jih bo izdelal župni gradbeni od- sek, so zaprosili Hotedarska, Šmartno pri Ljuti in Poljski, Sokolsko društvo v Šiški pa namerava v svojem lepem domu adapti- rati knjižnico in čitalnico za svoje člane.

Vrednost domov in zemljišč vseh 28 so- kolskih društev je po podatkih inž. Pože- neta cenjena skupaj na 20.495.480 Din, na teh nepremičninah pa je dolga le 5.964.000 Din.

Z vrvi in iz ognja — pred sodnike

Maribor, 27. decembra.

Mariborskim izvoščkom se slabo go- di. To dokazuje žalostna usoda 58-letnega izvoščka Konrada Pukla, ki je sedel danes pred mariborskim malim kazenskim sena- tom. Obtožnica opisuje vso tragiko Puklo- vega življenja, ki je nekoč imel v hlevu v Jezdarski ulici štiri lepe konje, pa mu je preostal samo eden. Nazaenje je še ko- čija postala nerabna. Izvoljenka mu je da- la 5000 dinarjev za popravilo kočije, ki pa je stalo 7000 dinarjev. Ker ostalih 2000 dinarjev ni mogel nikjer dobiti, mu tudi kočije niso hoteli vrniti. V obupu in živ- čni razkrojenosti je 22. oktobra zažgal hlev in se obsel. Toda zaradi vročine ali kako že se je vrv pretrgala in je Pukl zbežal na prosto, dočim je hlev pogorel. Mali senat je Pukla obsodil na 7 mesecev strogega zaporu, pogojno za dobo 2 let.

Odškodninske zahteve trgovke Ivanke Ko- vačeve, ki je lastnica hleva, v znesku 10.500 Din pa so zavrnjene na civilno prav- no pot.

KINO SLOGA

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
sijajna ROBERT STOLZEVA opereta

RAJ NA ZEMLJI

Slager smeja in humorja, ki ga nihče ne sme zamuditi

Matineja ob 14.15 uri
po Din 4.50

Paul Abrahamova vesela opereta
SREČNA SRCA

Pet knjig za 20 Din vam da
edino Vodnikova družba

naših poslancih moglo malo podregati. Saj bi bila ta železnica tudi strateške važnosti. Kakor marsikoga, tudi nas tare gospo- danška kriza. Ljudje ne morejo prodati svojih pridelkov po zmerni ceni, ampak jih morajo dati pod ceno. To izrabljajo razni preokupčevalci, ki izmnozgovajo naše uboge ljudi. Najdejo se ljudje, ki nimajo niti za sol ali vžigalce, kaj da bi si mogli kupiti še kaj drugega. Nekateri kupujejo živinsko sol, s katero začimijo jedi. Mnogi pa si sol pri sosedih do priroda botlikih ča- sov izposojajo. Tudi ogenj čuvajo kakor nekaj v onih dobrih starih časih, ker ni denarja za vžigalce.

Delovne moči so jako pocene. Mnogi se udinjajo samo za hrano. Mnogo je obupa. nosti. A tudi nezmojljive vere, da bo nekoč vendarle bolje.

Stadom.

Z. K. D.

Danes ob pol 3. uri

Vesela otroška ringaraja

ZA NAŠE MALČKE

Poppay, Micky, Ptički Bebiče
in oplice.

Domače vesti

• Spremembe v politični službi. S kraljevim ukazom je postavljen za načelnika upravnega oddelka kr. banske uprave v Ljubljani dosedanj sreski načelnik za sreskega načelnika dr. Josip Hubad. Za sreskega načelnika za sreskega načelnika pa je postavljen Fran Maršič, do sedaj sreski načelnik v Novem mestu. Za sreskega načelnika v Novem mestu pa Rafael Mahnič, dosedaj sreski podnačelnik v Kranju.

• Sprememba v železniški direkciji. Kakor poroča »Slovenec«, je bil načelnik prometno-komercialnega oddelka ljubljanske žel. direkcije g. Ivan Deržit premeščen v isti lastnosti k direkciji v Subotici.

• Naš vojni muzej. Podpisani je pravilnik o ureditvi vojnega muzeja, ki je nameščen v Beogradu v Gornjem gradu. Vojni muzej ima sedem oddelkov: oddelke narodne dinastije Karadjordjevičev, oddelke ostalih narodnih dinastij in vladarjev, oddelke narodnih vojaških vodij, oddelke vojn od leta 1912. oddelke vojn od leta 1912. do 1918., oddelke zgodovinskega razvoja oborožitve in splošni oddelke. Pravilnik določa, kako se bo muzej izpopolnjeval z zgodovinskim materialom in kako se bodo dobivala zanj potrebna gmohtna sredstva.

• Prva skavtska letalska četa bo ustanovljena v Beogradu. Letalska propaganda ima največ uspehov med mladino in so se za letalstvo zavzele vse mladinske organizacije. Dijaški aeroklubi so razširjeni po vsej državi, v Beogradu pa se enjuje sedaj tudi prva letalska četa skavtov. Skavtski klub v Beogradu je že doletel svoje želje, stopnike, ki so stopili v stike z delujočimi mladinskimi letalskimi klubi. Za letalstvo vneti skavti se ne nameravajo pridružiti kakemu drugemu letalskemu klubu, temveč hočejo po zgledu skavtov v Severni Ameriki, Angliji, Češkoslovaški in Poljski ustanoviti svojo lastno letalsko četo.

Sladkor je drag, gospodinjice! Manj ga potrebujete, če kuhate dvojno sladno žitno kavo ADRIA SLADO!

• Tiskarinar Gustav Kraljeta je umrl. Na Sušaku je umrl tiskarinar Gustav Kraljeta, ki si je pridobil s svojo poštvalnostjo, velike zasluge pri nacionalnem preporodu in osvobodjenju Hrvatov in Slovencev. Izšel se je leta 1889. v tedanji sušaki tiskarni. Še mlad je moral skrbeti za svo družino, ker je njegov oče izgubil življenje pri graditvi Sueskega prekopa. V tiskarni na Sušaku so Ante Starčević, Harambašić in drugi izdajali list »Sloboda« in mladi Kraljeta je posvetil vse svoje sile proslavi tega narodnega glasila. Leta 1886. se je izselil v Buenos Aires in je bil tam zaposlen pri enem največjih tiskarskih podjetij. V krogu naših izselencev rojakov je postal zelo popularen in velike zasluge si je pridobil, ker je med njimi vzbujal narodno zavestnost. V domovino se je vrnil po dveh letih in sprejel poziv slovenskih rodoljubov, ki so v Gorici izdajali svoj list »Slovo«. Lastno tiskarsko podjetje je ustanovil leta 1890. na Sušaku. V tej tiskarni je tiskal Supilo svoj »Novi list«. Leta 1906. se je podal v Trst, kjer je deloval v tiskarni, ki je tiskala »Edinost«. Svoje podjetje na Sušaku je obnovil in razširil leta 1912. Njegov naslednik je sin Vladimir.

• Tragična smrt mladega orožnika. V okolici Požarevca, blizu vasi Poljane, je zmrznil orožniški kaplar Marko Dupača, doma iz Like. Z nekim kmetom je bil namenjen v Poljane, a je med hojo po visokem snegu tako onemogel, da ni mogel več naprej. Spremljevalec ga je spravil v gozdič ob poti, kjer ni bilo dosti snega, ter hitel naprej, da bi priskrbel pomoč. Nesrečni orožnik je nekaj časa počival v zavetju dreveja, potem pa je mislel, da je že splošč sam krenil na pot, zagazil v snežne zamete in zmrznil.

• Smrt člana nekdanjega bosanskega deželne zbora. V Sarajevu je umrl v 79. letu starosti predvojni voditelj bosanskih Srbov in član nekdanjega bosanskega deželne zbora Pero Todorović. V avstrijski upravni službi je služboval kot okrajni predstojnik v raznih kraljevih Hercegov. Bosnem. Srbskemu ljudstvu je mnogo koristil v nacionalnem in prostnem pogledu. Bil je tudi ustanovitelj važne prosvetne organizacije »Prosvetec«.

• Umrla je pri Sv. Jakobu ob Savi gospa Marija Pečnikarjeva, rojena Gradova, stara 72 let. Pogreb ugodne pokojnice bo jutri ob pol 16. Blag ji spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• Motorizacija Beograda. V vrsto ukrepov, ki jih je predsedstvo beogradske občine izdalo v prosep gospodarstva, spada tudi sklep o tipizaciji in racionalizaciji občinskega motornega voznega parka. Uvidevši koristi in prednosti ekonomičnih malih vozil, so razpisali natečaj, pri katerem je sodelovalo okrog 18 svetlovin avtomobilskih tvrdk. Za poizkus so izvršili večje število težkih voženj, naposled pa je bilo pri ožjih volitvah izbrano vozilo pri nas že dobro znane in dobro uvedene znamke »Adler« in sicer tip »Junior« z motorjem 25 HP. Naročili so 12 vozil in bo to naročilo izvršeno v 14 dneh. Stari vozniki park, ki je raznovrsten, pa bodo razpisali in bo na ta način izvedena popolna tipizacija. Kakor skličimo, se baviavo tudi ostale občine z natečaji, da bi po zgledu prestolnice rešile vprašanje racionalizacije svojih voznih parkov.

• Obnova starodavnega samostana. Samostan sv. Bogorodice v Gradcu pri Raški, ki je bil zgrajen v dobi Nemanjičev, bo kmalu obnovljen. Samostan je bil porušen v začetku 13. stoletja, kraljica Jelena, soproga kralja Uroša, pa ga je obnovila. Samostan Gradac je bil nekdanj med največjih in najlepših srbskih samostanov, po arhitekturi pa se je razlikoval od vseh svetliš svojih dobe. Gradili so ga zidarji mojstri iz Dalmacije in Francije, ki jih je najela kraljica Jelena. Sredstva za obnovo samostana so začeli zbirati po tragični smrti kralja Uroša, da bi zgradili primeren spomenik, pozneje pa so sklenili, naj bo njegov spomin počaščen z obnovo starega samostana.

• Namesto zajca je ustrelil gonjača v hrbet. Viničar Pšelj Simon iz Drstelje je spremljal v ponedeljek svojega gospodarja Hrta Antona iz Vitomarev na lov na zajca. Hrta je pomeril puško in ustrelil, zadela pa je 22 štirinam gonjača Pajla v hrbet. Pšelj leži v ptujski bolnišnici in bo kmalu okreval, če ne nastopijo komplikacije.

• Smučarski tečaj za učitelje na Veliki Planini. Slovensko planinsko društvo priredi v spoznamu z JUJ, sekcijo za dravsko banovino, smučarski tečaj za učitelje na Veliki Planini od 2. do 10. januarja. Tečaj bo vodil učitelj JZSS g. Jelenič iz Ljubljane. Stanovanje in hrana dnevno 36 Din. Enkratna taksa vsakega udeleženca 5 Din za Klub smučarskih učiteljev JZSS. Prijavnina 15 Din za oseto. Prijave sprejema SPD v Ljubljani, Aleksandrova c. in JUJ v Ljubljani, Františkanska ul. 6 do 1. januarja. Velika Planina nudi najboljše smučarske terene.

• Razširjeno področje subotičke železniške direkcije. Iz področja beogradske železniške direkcije so premeščen v področje železniške direkcije v Subotici proge Zemun-Vinkovci, Zemun - pristanišče-Indijanci, Novi Sad, Indijanci-Batjanka, Ruma-Vrdnik, Ruma-Klenak-Sava Sabac, Petrovaradin-Bečinci, Sremska Mitrovica-Savska obala, Sid-Rača-Sava, Izlača-Vukovar, Vukovar-predmestje in Bosanska Rača-Ugljenik.

• Akcija za dovršitev splitske bolnišnice. V Splitu se je sestal odbor, ki bo skušal uresničiti že stare načrte dovršitve nove državne bolnišnice, da bi se tako razbremenila stara prenapolnjena splitska bolnišnica. Odbor predlaga, naj bi se od kreditov, ki so določeni za graditve turistične ceste Trogir-Solun, prihranilo 6 in pol milijona dinarjev za dovršitev bolnišnice. Za rekonstrukcijo in betoniranje ceste je določenih 15 milijonov. Odbor v Splitu je mnenja, da bi se najlažje nejaša dela na cesti lahko izvršila tudi tedaj, če bi vzeli od kredita 6 in pol milijona za bolnišnico, ki predstavlja tako perečo in neodložljivo vprašanje.

• Železniška proga Priština — Peč je dovršena po triletnem delu. V Peč je že prišel prvi vlak, ki so ga dali v promet za preizkušnjo. Proga bo slovesno odprta 1. aprila 1936, prihod prvega vlaka v Peč pa je bil za vso Metohijo velik praznik. V Peč so prihajali prebivalci iz mnogih okoliških vasi. Nova proga je dolga 96 km in vozi skozi več predorov. Največji predor je na Bajnici v dolžini 1264 m. Pri graditvi tega predora se je zgodilo več nesreč. Železniško postajo v Peči so začeli urejevati pred 6 meseci.

• Ponovni izlivi Skaderskega jezera. Že v začetku jeseni se je iz Skaderskega jezera izlilo mnogo vode po zetski ravnini. To se je pojavljalo ob vsakem večjem deževju, posebno nevarni pa so ti izlivi že kakor tri tedne. Nekatere vasi so že vse te tedne evakuirane in banska uprava je uvedla sedaj akcijo za prehrano prebivalstva iz teh vasi. Te dni je posebna komisija pregledala poplavljenе kraje. Voda se širi že po zgornjem delu zetske ravnine.

• Nevarno vlomsko tolpo so polagoma zajeli v okolici Jagodine in le dni se je pred tamošnjim okrožnim sodiščem pričela razprava. Pred sodiščem stoji 20 vlomilcev, ki odgovarjajo za 24 vlomov in tatvin. Vodja nevarne tolpe je bil Dragoljub Branković, ki je bil že pred nekaj meseci obsojen na 8 let roboje, ker so ga bili zalotili pri vlovu v trgovsko banko v Beogradu. Nevarna tolpa je izvrševala svoja zločina že od začetka leta 1932.

• Preiskava dvojnega roparskega umora v Starčevu v pančevski okolici je dovela do osumičenja sina umorjenih starih zakoncev Valentina in Elizabete Hajlerja. Kakor znano, so dvojini umor odkrili šele jutraj in baš tedaj je prišel v vas tudi sin, da bi obiskal očeta in mater. Stari Hajler je bil ustreljen, njegova žena Elizabeta pa je bila umorjena z nožem. Preiskovalnim organom se je zdelo čudno, ker so bila vrata skrbno zaprta in ker je nered v sobi umorjenih zakoncev le navidez. Morilec so morali dobro poznati razmere v samotni kmetič hiši in celo prostore, kamor sta stara zakonca spravljala svoje dragocenosti. Vsa vas je vedela, da je Hajler nekaj dni prej dobil iz Amerike od svoje hčerke precej denarja. Sin, ki je sedaj osumljen stranskega zločina, je prebival v sosednji vasi. Zatrjeval je, da ga je dalje časa ni bilo pri starših, našli pa so na dvorišču njegovo palico. Ta najdba in pa dejstvo, da se je očetom in materi prepilal radi dedščine, je povod njegove aretacije. Mož odločno zavrača vsa sumnjenja. Preiskavo vodi pančevski sodišče.

• Za novoletna voščila uporabljajte Ciril Metodove razglednice! Podpirajte narodno šolstvo!

• Tovarna JOS REICH sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u— Klub koroških Slovencev priredi danes ob 18.30 v mestni posvečevalnici svečano komemoracijo za pokojnim voditeljem koroških Slovencev Francetom Grafenauerjem. Vabimo vse pokojnikove prijatelje in častilce in naprošamo vsa narodna društva, da pošljejo svoje zastopnike. Komemoracija bo trajala največ pol ure.

u— Javna seja mestnega sveta bo v ponedeljek 30. t. m. ob 17. v veliki dvorani mestnega poglavarstva. Dnevni red: naznanila predsedstva, volitve v odbore in upravne odbore mestnega sveta.

u— Krajevna organizacija JNS za Vojvodino bo za božič obdarovala 23 svojih revnih članov s 67 rožbinskimi člani. Prisrčno božičnica se je s podporno plemenitimi darovalci vršila pri Komarnju na Zeleni cesti.

u— Društvo »Tabor« vabi članstvo, da se udeležijo komemoracije za pokojnim Francetom Grafenauerjem, ki jo priredi Klub koroških Slovencev četrte ob 19. v posvečevalnici magistrata.

u— Podružnica SVD za Spodnjo in Zgornjo škofjo ima svoj redni občni zbor v nedeljo 29. t. m. v škofski šoli, Gaspiška ulica 17. Vabijo se člani in prijatelji društva k udeležbi.

u— Vse za otroke. Namesto venca na grob g. Mariji Pogačnikovi je darovala rodbina Ecker. Slomškova ul. 4. za akcijo »Vse za otroke« 100 Din, Za odkup čestitk in reklamnih kolektarjev je darovala tvrdka V. A. Janeš, Aleksandrova c. 12. 300 Din. Iskrena hvala!

u— Izpremembe posesti. Posestnik in mesarski mojster Fran Slamič je kupil od posestnika Prina Zajca hišo št. 75 na Poljanski cesti za 287.250 Din. — V Florjanski ulici št. 32. stanujoči posestnik Egidij Resman je kupil od Alojzija in Ivanke Koželjvih hišo v Rožni dolini, Cesta IX. št. za 125.000 Din.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24

Danes ob 4., 7. in 9.4 uri

največji monumentalni zgodovinski vefiln vseh dob

KRIŽARJI

Epopeja krščanstva.

Hude borbe za Kristusov grob.

Predprodaja od 11. do pol 13. ure.

PREMIERNI KINO

u— Terenska tehnična sekcija za gradnje državne ceste Ljubljana-Kranj, ki je imela doslej svoje prostore v prvem nadstropju Kazine, se zadnjega tega meseca preseli v nove lokale v Slomškovi ulici 13, kjer bo začela posloovati takoj po novem letu.

u— Organizatorno — propagandni odsek S. j. e. u. v Ljubljani vabi emigrante in prijatelje, da se po noštevino udeležijo komemoracije Franceta Grafenauerja danes ob 18.30 v mestni posvečevalnici.

u— Prihodnja premiera v Sentiakobskem gledališču bo v soboto 28. t. m. ob 20.15 Uprizori se zabavna Walfriedova kmetka burka »Matasanova Nalca nesrečna snubitev« (Maksel), ki vsebuje mnogo zdravega humora in komičnih situacij. Naslovno vlogo igra g. Komar. V ostalih vlogah nastopijo dame: Bučarjeva, Černičeva, Gorjupova in gg.: Galeta, Gornik, Moser, Vizjak in Vokač. Režijo vodi g. Petrovič. Kdor se hoče dve uri dobro zabavati in nasmejati, naj poseti predstavo. V nedeljo in na Novega leta dan v sredo se igra ponovi.

u— Matere, pazite na otroke! Prejeli smo: Na dvoršču Gledališne ulice št. 12. so se igrali otroci s smegom ter naredili iz smega predor. Sin edineke sosedja, je hotel iti skozi predor, pri tem pa se je eneg sesul in otroček se je domajla zadušil pod smegom. Ko je to opazil mornariški narednik g. Milan Čebokli, ki se nahaja na dopustu, je brez pomisleka skočil skozi okno več ko 6 metrov globoko in ubogega otročka rešil smrti. Otrok je bil že v nezavesti in zahvala velja le plemenitemu naredniku, da se otrok ni zadušil. Tako majhnih otrok ne puščajte brez varstva!

u— Operetna pevka in plesalka gdč. V. Smerkolova in g. Golovin nastopita na Silvestrovem večeru Sokoja l. na Taboru s tremi zanimivimi točkami. Slogaši pa zapojejo več pesmi. Višek večera bodo izpolnili nastopi vrhunskih telovadcev, olimpijske vrste in abesanskih junakov pri izvajanju njihovih bojnih točk. Davki se bo branili pred Goljatom ali narobe, predložijo akrobate bodo po najnovejši metodi »zmenacevanja« zmanjšali, male zdeljali in vrsto napravili homogeno. Vse to boste sami videli — svedča če pridete na Tabor — v to pa ne dvomimo. Na svidenje.

u— Silvestrovanje v Trgovskem domu. Kakor že objavljeno, so na silvestrovanje v Trgovski dom vabljivi vsi, ki žele pozabiti vsakdanje skrbi in preživeti vesel prehod v novo in srečno leto 1936. Vse bo tako kakor se za tak večer zahteva. Sodelujejo: radijski orkester z odličnimi koncertnimi in opernimi pevc, harmonika, kvartet »Fant« na vasi, Ronny-Jazz, kmetič kvintet »Hmtradr«, ruski ples, polnočni govor itd. Prvorazna pijača in jedila po normalnih cenah. Mize se še lahko rezervirajo do 30. t. m. tel. št. 28-27. Uprava združenja trgovcev.

ZA NOVO LETO
smeh, petje, zabavo in še marsikaj
nam bo nudil
RUSKO-SOVJETSKI vefiln
Žena za 1000 rubljev
Največji in edinstveni folklorni film
in zabavni film sezone.

u— K božičnici v jeftinici. Večrajšnje »Jutro« je opisalo božičnico v kaznišnici tukajšnjeja okrožnega sodišča. Pripravljamo še, da se za instalacijo radia v šoli zavoda za vzgojo in poboljšanje mlajših maloletnikov zelo zavzel predsednik okrožnega sodišča g. Peter Kešec. ki je hkratu nadzorni šef zaporov. Za radio znamke »Siera« so prispevali vsi sodniki in uradniki sreskega okrožnega in apelacijskega sodišča. Tvrdka »Siera« sama (Bruno Klemenčič na Miklošičevi cesti) je darovala prav lep znesek. Radio bo elžlji v prvi vrsti šolskim namenom. Učenci bodo poslušali razna šolska radijska predavanja, dalje opolnanski program in tudi večerna predavanja.

u— Sleparski Brieman — v Ljubljani. Nedavno smo poročali o rafinirani slepariji nekakega Alojzija Briemana, ki je s prevežano prevezo izmamil od nekake trgovce nov radijski aparat in brez sledu izginil, ne da bi bil pokazal kakšno voljo, poravnati račun. Kakor je že takrat prišlo na dan, gre za nekakega Lojzeta Milaveza iz Ljubljane, ki je izvršil v mestu že nekaj manjših podobnih prevar. Te dni pa so Milaveza aretirali v Zagrebu, kjer je skušal živeti na podoben način. Iz Zagreba so ga prepeljali v Ljubljano, da ga izroče sodišču.

u— Iz krme v bolnišnico. Reševalci so prednočnim prepeljali iz Škofljice 30-letnega delavca Lojzeta Zabukovca, zaposlenega pri lesni industriji Franca Martince. V gostilni so se srečali fantje pri kozarcu vina in se nekaj sporekli, pa ga je eden izmed tovarišev precej neusmiljeno in nespametno z nožem osvoj po levi rami, po desnem stegnu, po bradi in po rokah. Mimo nekaterih drugih ranjenecv so večraj sprejeli na kirurškem oddelku (tudi 36 letnega lesnega delavca Lojzeta Bambiča iz Ribnice, ki mu je bil na žagi hlopad padel na desno nogo, in pa Marijo Skočičev, delavko tvornice Inteks v Škofji Loki, ki je padla na zamrzli cesti in dobila nerodne poškodbe.

Iz Celja

u— V Mestnem gledališču bo uprizorila dijaška družina »Sloga« v Celju v torek 1. januarja ob 20. Medvedovo dramo »Za pravdo in erce«.

u— Nesreča ne počiva. V Jezercih pri Vojnku se je težko ponesrečil 24-letni sin posestnice Srečko Kovač. Ko je tlečil slamo v slamoreznicu, ga je stroj zgrabil in mu odrezal desno nogo pod kolonom. V Solkavi pa je mlatinica zgrabila 47-letno kočarjevo ženo Perpetuo Matijerjevo za levo in ji odrezala štiri prste Ponesrečnica se zdravi v celjski bolnišnici.

u— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 vefiln »Bengali« in zvočni tekni.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4., 7. in 9.4 uri

Theo Lingon, Lucy English in Adela Sandrock

V SLAJNI KOMEDIJI

Prava ljubezen —
slab denar

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

Ulricha g. Kralj Bernard. Tudi ostali dve vlozi g. Letiča in Horvata sta bili dobro zasadeni. Režiser Špat je pri tej igri pokazal veliko okusa in spretnosti, oder je opremljen z zadostno eleganco. Scenarija je bila zelo posrečena, pohišstvo je dala na razpolago tvrdka Poterč.

u— Zrtve materinstva. V Krčevini pri Vumbergu je umrla pred dnevi za porodom posestnica Marija Malekova. Razširjale so se razne govorice o smrti pokojne, zato je državni tožilec odredil obdukcijo. Sodna komisija pa je ugotovila, da je smrt nastopila za izkrvavitvijo, kar se na deželi večkrat primeri, ker pač porodnice žal ne dobe vedno pravočasno pomoči.

u— Nov grob. V Ptujtu je umrla gospa Marija Mokole, soproga nadzornika detektivov. Podlegla je zavratni bolezni v starosti 34 let. Pokojno, ki je bila splošno znana in priljubljena, smo položili na Stefanovo k večnemu počitku. Zapustila je užalostnega soproga in sinka. Naj ji bo lahka zemljica, preostali nam so žalje!

u— Od slabosti se je zgrudila. Na sveti večer se je napotila 75letna Marija Hvalec, ki je zaradi visoke starosti in delanostnosti, bila zadnje čase brez službe, v svojo domovno občino, k Sv. Barbari v Halozah, da preživi vsaj praznike na toplem. Na poti pa jo je prehitela v Turnišah slabost in so jo nezavestno našli neki ljudje. Iz graščine Lippitt so jo nato z vozom prepeljali v ptujsko bolnišnico.

ZNIŽANE CENE!

Ovomaltine

krepi telo, a pri tem ne obremenjuje želodca.

V vsaki življenjski dobi, posebno pa na starost, vzdržuje moč organizma koncentrirana redilna vrednost Ovomaltine.

Ovomaltine

ima zelo prijeten okus.

Zavoječke: mali Din 12.—; srednji Din 27.—; veliki Din 48.—

u— Obdarovanje mestnih ubožcev in brezposelnih. Mestna občina je kakor vsako leto obdarovala mestne ubožce, katerim so seletu pridružili tudi brezplesni. V celem je obdarovala 110 mestnih ubogih in brezposelnih z živili, golovino, drvi in premogom.

u— Brezposelnost. Tovarna »Potovica« na Bregu je začasno ustavila obratovanje ter je vsem delavcem odpovedala službo, tako da je za praznike šlo na cesto okoli 130 ljudi, ki se zdaj vsi zatekajo na občino za podporo. Kakor doznajamo bo tovarna stala samo do 15. januarja, da se očistijo stroji, nakar bodo spet vsi delavci sprejeti nazaj na delo. Z naraščajočo brezposelnostjo se nujno občuti potreba po zopetni ustanovitvi ekspoziture borze dela.

Iz Šoštanja

u— Društvo šola in dom. V četrtlet zvečer je imelo društvo »Šola in dom« na meščanski šoli občni zbor in je obenem zaključilo pro leto svojega tihega smotnega delovanja. Društvo je šlo v preteklem letu 113 članov, iz blagajniškega poročila pa je razvidno, da je odbor mogel iz pobrane članarine nabaviti lepo število šolskih knjig za siromašnejše učence, s čimer je društvo že v precejšnji meri doseglo svoj namen. Izvoljen je tale odbor: predsednik g. Sovinek Martin iz Velenja, podpredsednica Pepca Košanova iz Družmirja, tajnik učitelj Grubelnik, blaginjak učitelj Teuerschuch, odbornika ravnatelj Hribernik in g. Novak Ivan iz Šoštanja. Po volitvah sta predavala prof. Potočnik o izobražbenem procesu in učitelja Strausova o vzgoji otrok v razvojni dobi.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlažnost v odstotkih, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 0—10, 7. padavine v mm, 8. vrsto padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

27. decembra.

Ljubljana 7. 755,1, 1.0, 98, 0, 10, dež, 1,1; Ljubljana 14. 756,2, 4,7, 96, 0, 10, —; Maribor 7. 754,1, 4,0, 90, SI, 5, —; Zagreb 7. 755,1, 11,0, 80, ENEB, 10, —; Beograd 7. 758,0, 5,0, 80, ESEB, 5, —; Sarajevo 7. 757,7, 11,0, 90, 0, 10, —; Skopje 7. 762,7, 11,0, 90, 0, 10, dež, —; Kumbor 7. 758,3, 14,0, 70, SEB, 10, dež, 16,0; Split 7. 754,8, 13,0, 90, SEB, 10, dež, 0,6; Rab 7. 754,8, 12,0, 90, SEB, 10, —; Rog, Sletina 7. —, 7,0, 97, 10, dež, —; Temperature: Ljubljana 5,0, 2,2; Maribor 11,0, 3,6; Zagreb 14,0, 9,0; Beograd 10,0, 5,0; Sarajevo 12,0, 4,0; Skopje 5,0, 4,0; Kumbor —, 14,0; Split 15,0, 13,0; Rab —, 8,2; Rog, Sletina 11,0, 9,0.

Gospodarstvo

Naš izvoz v novembru

Generálna direkcija carin objavlja podatke o naši zunanji trgovini v mesecu novembru, ki so zlasti zanimivi zaradi tega, ker so v tem mesecu (18. nov.) stopile v veljavno gospodarske sankcije nasproti Italiji in se je v tem hipu ustavil vs naš izvoz v Italijo. Ker so pred početkom izvajanja gospodarskih sankcij Italijani forsirano kupovali pri nas blago, se izpadek, ki je gotovo nastopil po 18. novembru, še ni mogel pokazati v statističnih številkah za mesec november.

Naš izvoz v novembru sicer ni bil tako velik, kakor v oktobru, ko je skoro dosegel 500 milijonov Din, vendar pa je bil po vrednosti še vedno večji nego lani v istem mesecu. V novembru smo izvozili vsega 289.914 ton (lani 360.512) v vrednosti 409,7 milijona Din nasproti 375,1 milijona Din v lanskem novembru in 403,5 milijona Din v predlanskem novembru. Nasproti istemu mesecu lanskega leta je bil torej letos v novembru naš izvoz večji za 34,6 milijona Din ali za 9,2%, nasproti istemu mesecu predlanskega leta pa je povečanje le malenkostno.

Tudi pri uvozu opažamo znatnejše povečanje, kajti v novembru smo uvozili za 356,6 milijona Din nasproti 298,1 milijona Din v lanskem novembru in 275,9 milijona Din v predlanskem novembru. V primeri z istim mesecem lanskega leta je bil torej naš uvoz v novembru večji za 58,5 milijona Din ali za 19,6%.

Podrobnosti o izvozu v novembru

Razmeroma ugoden celotni rezultat našega izvoza v novembru smo dosegli narzlic temu, da beležimo tudi v tem mesecu znaten primanjkljaj pri izvozu žita zaradi slabe letošnje letine. Pšenice v tem mesecu smo prav nič izvažali. Izvoz kornice in ostalega žita pa je znašal le 18,4 milijona Din, dočim smo lani izvozili v novembru za 105,5 milijona Din žita. Hudo je nazadovale tudi izvoz otrobov. Razmeroma velik pa je bil izvoz fižola, ki ga je šlo v izvoznstvo za 9,3 milijona Din.

Izvoz svežega sadja je bil nadalje zelo živahen in smo v tem mesecu izvozili 1533 vagonov svežega sadja (lani 279) v vrednosti 34,4 milijona Din (lani 7,5). Letos je bila izvozna sezona za sadje sploh mnogo ugodnejša nego lani, kajti v štirih mesecih od avgusta do novembra smo izvozili že 6625 vagonov svežega sadja (lani 2911 vagonov) v vrednosti 133,5 milijona Din (lani 60,2 milijona Din). Tudi izvoz suhih češipel je bil prilično velik in je znašal 237 vagonov v vrednosti 12,7 milijona Din. Nadalje smo v novembru izvozili za 13,2 milijona Din opija, za 17,4 milijona Din hmelja in za 17,2 milijona Din tobaka.

Ker je Italija izdala izvozno prepoved za konopljo, se je povpraševanje evropskih konsumentov obrnilo predvsem na Jugoslavijo, kar je imelo za posledico, da se je izvoz konopljice nadalje povečal. V novembru smo izvozili 254 vagonov konopljice (lani 139) v vrednosti 20,7 milijona Din (lani 11,8).

Izvoz goveje živine je nadalje zelo slab in smo v novembru izvozili le 1750 glav (lani 4692) v vrednosti 2,7 milijona Din (lani 7,1). Zato pa je nadalje zelo živahen

izvoz svinj, ki se je v primeri z lanskim novembrom povečal od 21,2 na 28,7 milijona Din. Izvoz žive perutnine se je v primeri z lanskim novembrom zmanjšal od 3,7 na 2,9 milijona Din predvsem zaradi tega, ker je znatno narasel izvoz zaklane perutnine, ki ga statistika upošteva pod postavko »sveže meso«. Svežega mesa smo v novembru izvozili za 35,5 milijona Din (lani le za 16,8). Tudi izvoz svinjske masti se je povečal od 2,1 na 8,2 milijona Din, izvoz jaje pa je ostal na lanski višini 5,7 milijona Din. Precej se je še povečal izvoz perja in puha, ki se je dvignil od lanskih 3,7 na 7,8 milijona Din.

Izvoz gradbenega lesa je bil v tem mesecu še razmeroma zelo velik, kar je posledica znatnih italijanskih nakupov pred 18. novembrom, zlasti v blagu bosanske provenjenec. V novembru smo izvozili 7588 vagonov gradbenega lesa (lani 5598) v vrednosti 64,6 milijona Din (lani 44,1). Ostali lesni izvoz pa je bil slab. Drv smo izvozili le 1091 vagonov, to je polovico manj nego lani. Tudi izvoz izdelkov iz lesa je znašal le 2,7 milijona Din nasproti 6,9 milijona Din v lanskem novembru. Ogleda pa smo izvozili 282 vagonov (lani 256) v vrednosti 1,4 milijona Din (lani 1,3).

Povečal se je nasproti lanskemu letu izvoz kalcijevega karbida in cijanamida, in sicer za 0,9 na 1,6 milijona Din, nadalje izvoz ferosticija od 0,5 na 2,1 milijona Din in izvoz cementa od 5,4 na 7,5 milijona Din. Izvoz sirovega bakra, ki je v oktobru znašal 39,2 milijona Din se je v novembru skrčil na 19,7 milijona, očitno zaradi tega, ker so producenti zadrževali blago v pričakovanju boljših cen.

Naš izvoz v enajstih mesecih

Gibanje naše zunanje trgovine je bilo v zadnjih mesecih naslednje (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
prvo pol.	1580,5	1559,4	21,1
julij	305,8	300,1	5,7
avgust	310,4	276,9	33,5
september	384,2	287,7	96,5
oktober	493,5	395,4	98,1
november	409,7	356,6	33,1

jan.-nov. 1935.	3678,6	3363,1	315,5
jan.-nov. 1934.	3417,6	3261,1	156,5
jan.-nov. 1933.	3104,0	2632,9	471,1
jan.-nov. 1932.	2713,2	2596,9	116,3

V primeri z lanskim letom je bil naš izvoz v enajstih mesecih letošnjega leta za 261 milijonov Din ali za 7,6% večji. Naš uvoz pa je bil večji za 101,9 milijona Din ali za 3,1%. Tako je bila naša trgovinska bilanca v 11 mesecih letošnjega leta aktivna za 315,5 milijona Din. V resnici pa je bila še precej večja, če se odbije uvoz zlata, ki ga je prenesla naša Narodna banka iz Pariza v Beograd, kajti že v prvih četrtiljetjih je znašal ta uvoz skoro 80 milijonov Din. Aktivnost naše trgovinske bilance se je torej v resnici povečala za skoro 400 milijonov. Pri tem je bil naš izvoz letos že za 965 milijonov Din večji nego v letu 1932, ki je bilo najslabše leto.

Številke za december seveda ne bodo več tako ugodne, ker se je, kakor rečeno, ustavil naš izvoz v Italijo, ki je bila doslej največja odjemalka našega blaga.

Kumbor sprejema do 5. januarja ponudbe za dobavo jeklenih pocinkanih vrvi. Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 12. januarja ponudbe glede dobave raznih železnih vijakov, do 14. januarja glede dobave 4500 kg govejega loja, do 17. januarja glede dobave raznih vojnih zastav in do 19. januarja glede dobave stroja za kidanje in mikrometra. Direkcija državne rudnika v Kaknju sprejema do 18. januarja ponudbe glede dobave električnega motorja za 500 voltov in do 23. januarja glede dobave kompletne centrifugalne črpalke.

V upravi zavoda za izdelavo oblačil za vojsko v Beogradu se vrši 10. januarja očetna licitacija za nabavo 150.000 komadov vreč iz jute ali konopljice in 13. januarja za nabavo 100.000 komadov vreč iz jute ali konopljice za potrebe vojske. V pisarni inženjerije štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani se vrši 10. januarja očetna licitacija za oddajo zgradbe šupe za prevoz v mariborskem intendantskem skladišču.

Borze

27. decembra.

Na ljubljanski borzi so oficijelni tečaji deviz ostali v glavnem nespremenjeni. V privatnem kirsingu so se avstrijski šilingi nekoliko podražili in notirajo sedaj 9,05 — 9,15. V zagrebškem privatnem kirsingu so se trgivali avstrijski šilingi po 9,10, angleški funti po 249,10, grški drakmi po 30 in španske pezete po 6,74. Nemške kompanzijske marke pa so se trgovale v Zagrebu po 14,15 in v Beogradu po 14,0172.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bil promet v Vojni škodi najprej po 354, pozneje po 358, od sklepa pa se je nudil dev nar po 355 (v Beogradu so bili zaključki po 357 — 357,50). Nadalje je bil promet v 7% stabilizacijskem posojilu po 75 (v Beogradu po 78) v 8% Blairrovem posojilu po 81,50 in v 7% Seeligmannovem posojilu po 76,50 (v Beogradu po 79). Končno so se trgovale delnice PAB po 238 in 236.

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2972,74 — 2987,34, Berlin 1754,53 — 1769,41, Bruselj 737,83 — 742,89, Curih 1423 — 1430,07, London 215,62 — 217,67, Newyork 4350,88 — 4367,19, Pariz 288,98 — 290,30, Prag 191,46 — 182,57.

DANES neprekinjeno zadnjikrat

ob 16., 19.15 in 21.15 uri

JAN KIEPURA

Ljubljenec vseh žena

Velefilm o katerem govori vsa Ljubljana! Operne arije iz »Rigoletta«, »Marthe« in sijajni novi šlagerji!

KINO UNION

Tel. 22-21

Curih, Beograd 7,01, Pariz 20.2950, London 15.1950, Newyork 308.125, Bruselj 51.90, Milan 24.75, Madrid 42.05, Amsterdam 208.90, Berlin 123.85, Dunaj 57.50, Stockholm 78.85, Oslo 76.35, Kobenhavn 67.85, Praga 12.76, Varšava 58, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 355—356,50, za febr. — marc 357 bl., 7% invest. 78.50 bl., 7% stabiliz. 75—78, 4% agrarne 45.50 bl., 6% beguške 60 — 61, 6% dalm. agrarne 60—61, 2% Blair 70.50—71, 8% Blair 80—82, 7% Drž. hip. banka 76—77; delnice: PAB 235—236, Trboveljska 120 den., Sečera Ostjsek 115 bl.

Beograd. Vojna škoda 356.50—357 (357 — 357.50), 7% invest. 78.50 — 79 (79.25), 7% stabiliz. 78 bl. (78), 6% beguške 64.25 — 64.50 (64), 6% dalm. agrarne 62.25 bl., 7% Blair 71.25 bl., 8% Blair 81.25 bl., 7% Drž. hip. banka 79.25 — 80 (79), Narodna banka 6570 bl., PAB 231.50—233 (232 — 233.50).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 27. dec. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 108, za maj 100; koruza: za dec. 58, za maj 59.625.

+ Winnipeg, 27. dec. Začetni tečaj: pšenica: za maj 98,375, za julij 98.76.

+ Novosadska blagovna borza (27. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica: baška in banatska 165—170; baška, ladja Tisa 174—176; ladja Begej 173—175; slavonska 166—168; sremska 168—170. Oves: baški, sremski in banatski 132.50—135. Jčmen: baški in sremski, 64 kg 132.50—137.50. Koruza: baška, sremska in banatska stara 111—113; nova 108—110. Moka: baška in banatska »04« in »06« 245—270; »2« 225—250; »5« 205—230; »6« 185—210; »7« 150—165; »8« 105—110. Otrobi: baški, sremski in banatski 83—87.

+ Budimpeštanska termiska borza (27. t. m.). Tendence prijetna. Pšenica: za marc 18.40 — 18.41, za maj 18.48 — 18.50; koruza za maj 16.57 — 16.58.

ROMBAZ

+ Newyork, 26. dec. Tendence komaj stabilna. Zaključni tečaj: za jan. 11,51 (prejšnji dan 11.60), za maj 11,11 (11.17). Uvod

ZIVINA

+ Živinski sejem v Mariboru. Na živinski sejem dne 24. t. m. je bilo prispianih 225 glav živine, prodane pa so bile 103 glave. Cene so bile za kg žive teže naslednje: debeli voli 2.50—3 Din, poldebili 2—2.50, plemenski 2—3, bikji za klanje 2—2.75, glavne krave debele 2—2.50, plemenske krave 1.50—2, klobasice 1—1.30, molzne krave 2—2.50, breje krave 2.25—3 mlada živina 2—3.25, teleta 3—4.

Danes ob 14.15 uri matineja

do Din 4.50

»VESELIH MIKOV MIAK«

KINO UNION Telef 2221

S P O R T

Iz našega nogometa

Iz letošnjega poročila za skupščino JNS vemo, da je trenutno včlanjenih v tej največji naši športni organizaciji 662 klubov. Na skupščini je bilo po 118 delegatih zastopanih 563 klubov, torej jih je manjkalo nekaj manj kot sto. Iz JNS niso bili zastopani štiri klubi. Omeniti je, da naši klubi niso niti v enem primeru dali dvojnih poverilnic, kakor se je prejšnja leta dogajalo in kakor se po drugih podsevezih še sedaj dogaja.

Na dnevnem redu skupščine je bila odobritev nove stilizacije splošnega pravilnika, pravilnika za savezne prvenstvene tekme in sodniškega pravilnika. Načrti teh treh pravilnikov so bili razposelani vsem klubom še pred skupščino. Dokončna stilizacija je utrpela marsikatero spremembo. Tako je predvidel načrt splošnega pravilnika v drugem odstavku § 3 pravico saveza ali podsaveza, da sme nadzirati notranje poslovanje klubov (vloged v tajniške in blagajniške knjige). Po hudi borbi in šele spono splošnega odpora je savezni tajnik Hadži v imenu savezne uprave umaknil ta predlog. Novi pravilniki bodo v kratkem dotisnani in klubom na razpolago.

Tudi na tej skupščini je bilo leno številno prošenj igralcev za znižanje ali črtanje kazni. Sodniški odbor pri savezu se je odločno uprj predlogu, da bi se po dotedanjih praksi kar vse kazni črtale: pokazalo se je nemreče, da igralci proti koncu jeseni bolj pogosto napadajo sodnike v tistem upanju, da jim bo savezna skupščina črtala težke kazni, ki sledijo takim dejanjem. Zato je dobil upravni odbor pooblastilo, da po svojem preudarku kazni črta ali zmanjša iz izjemo onih kazni, ki so bile izrečene zaradi tvojnih napadov na sodnike ali savezne (podsavezne) funkcionarje.

Sodniško vprašanje je bilo zopet na dnevnem redu, pa v precej omiljeni obliki. Šlo je le za to, kateri višji sodniki naj se naknadno se sprejmejo. Pred skupščino je bilo 39 prošenj sodnikov za naknadno srejanje in so bili vsi en bloc sprejeti. Med temi sta iz JNS tudi Deržaj in Pfundner. Predlog, naj bi se srejevali vsi višji sodniki, ne glede na to, ali so prosili za sprejem ali ne, je bil odklonjen.

Po predlogu JNS je bil za policijski rejon mesta Ljubljane izločen enolani numerus clausus za sprejem novih klubov. V teku prihodnjega leta torej ne bo mogel biti sprejet noben novi klub iz Ljubljane v članstvo JNS.

Se ena netočnost je v službenih objavah o skupščini. Pritožba Primorja zaradi znanih kazni po tekmi Primorje-Gradjanski je bila sicer samo formalnega značaja, ker je klub že tak kazen prejel in se na stvari ni moglo ničesar spreminjati. Vendar se je našla solucija, po kateri je bil stvorjen sklep: »da so se ob priliki zasliševanja v Ljubljani res dogodile pogrčke, ker pa je klub kazen že prejel, se stvar položi ad acta«. V službenih objavah pa formulira savezni tajnik Hadži ta sklep tako, da se je pritožba kot brezpredmetna položila a. a. Brez drugega komentarja!

Na svoji zadnji seji je nogometni savez izvolil za saveznega kapetana g. Nikola Simića, dosedanega vodjo nogometne sekcije BSK. G. Nikola Simić, je že pred vojno igral v Franciji, po vojni pa nekoliko let v prvem moštvu BSK. Igranje je opustil 1928., vendar pa je v BSK vršil rezne funkcije.

Naš nogometni savez je sprejel predlog grške nogometne federacije, da se bo konec januarja vršila mednarodna tekma Grčija: Jugoslavija v Atenah. Obenem se je pooblastil mednarodni tajnik, da vodi pogajanja z rumunskim savezom za tekmo Jugoslavija: Rumunija za pokal kralja Karola, ki bi se vršila 10. maja v Bukarešti.

Mladinsko in juniorsko prvenstvo države

v smučem teku in skokih dne 1. in 2. februarja 1936.

Slalom klub 34 priredi s sodelovanjem SK Polža v dne 1. in 2. februarja mladinsko in juniorsko tekmovalje v teku in skokih, ki se bo vršilo na Polževem. Tekmovalje v teku je razdeljeno na sledeče skupine:

1. juniorji od 18 do 20 let na 10 km dolgi progi.
Mladina od 16 do 18 let na 10 km dolgi progi.
Mladina od 14 do 16 let na 3 km dolgi progi.
Mladina od 12 do 14 let na 1 km dolgi progi.

2. Tekmovalje v skokih je razdeljeno na iste skupine kot v teku.
Start za teke bo 1. februarja 1936 ob 15. uri, za skoke pa 2. februarja ob 11. uri. Skakalo se bo na novo zgrajeni skakalnici poleg doma na Polževem, ki dopušča skoke do 23 m.

Za mladinske skupine je dovoljen start vsem mladničem do 18 let in glede na pripradnost kluba (tudi onim, ki niso organizirani): Za juniorje je dovoljen start samo tekmovalcem klubov, ki so člani JZSS. Tekmuje se po pravih JZSS. Prijeve sprejema tajnik Slalom kluba 34 g. Leopold Grünfeld, Ljubljana, Masarykova 64 do vstetega 26. januarja 1936. Na poznejše prijave se ne bo oziralo, ker bo zbiranje startnih števk že 26. januarja 1936. Podroben razpis še sledi.

Vremenska poročila

Vremensko poročilo. Pokljuka, 26. dec.: 1 C, jasni se, severovzhodni veter, 110 cm južnega snega. Smuka dobra. Skakalnica uporabna. Kranjska gora po stanju večeraj: 3 C, barometer stoji mirno, pooblašilo se je, mirno, 40 cm južnega snega. Ratoče. Planica po stanju večeraj 3 C, barometer stoji mirno, pooblašilo se je, mirno, 40 cm južnega snega. Tamar. Krnica, Vršič po stanju večeraj: 150 cm južnega snega. Bled. Jezero po stanju večeraj: 3 C, zelo oblačno, lahka meglica. 8 cm južnega snega. Smuka neugodna. Bistrica-Bih. Jezero po stanju večeraj: 5 C, zelo oblačno, mirno, 20 cm južnega snega. Smuka neugodna. Pohorje po stanju večeraj: 1 C, jasno vetrovno, 50 cm južnega snega. Smuka slaba. Peča po stanju večeraj: zelo oblačno, mirno, 120 cm južnega snega. Smuka ugodna.

Olimpijski drobž

Prijave za udeležbo na IV. zimski olimpijadi v Garmischu-Partenkirchenu so bile zaplute 16. t. m. Klubu smo se prijavili za udeležbo na zimskih igrah in se posvečajo za zimskih igrah na olimpijadi, kaže tekmovalna prijava na udeležbo, ki smo jo poslali na mehan najmanj 1000 aktivnih sportnikov. Na I. olimpijadi v Chamonixu (pred 12 leti) je bilo 293 aktivnih sportnikov iz 16 držav, na II. v St. Moritzu 492 iz 25, in na zadnji slični prireditvi v Lake Placidu (pred 4 leti) 301 udeležencev iz 17 držav, iz podrobnega pregleda, ki ga je objavila 26. številka oficijelnega časopisa Garmischskega odbora, je razvidno, da je naša država prijavila na te tekme v osemih konkurencah, in sicer v vseh smučarskih disciplinah (razen danskega smuka in sačama) ter v hokeju na ledu in umetnem drsanju za gospodarske posameznike. Kolikor je znano, pa je start naših hokejistov in umetnih drsalcev še precej dvomljiv, preveč pa iz nanačnih razlogov, slednjič, pa tudi zato, ker bi bile njihove nade za kakršenkoli plasman več kot skromne. Toga, če bi se naša sredstva, bi tudi njim ne škodilo, da bi malo pogledali, kako veliki mojstri in učitelji goje te vrste sporta.

Računi poznavalcev, češ, da bo imel olimpijski nogometni turnir v Berlinu dobro udeležbo, se že uresničujo. Dodaj se je prijavilo za turnir že 15 držav, med njimi Jugoslavija, Bolgarska, Italija, Japonska, Norveška, Avstrija, Poljska, Švedska, Madžarska in Amerika. Seveda bodo vse to le amaterska močstva! Kolikor manj močna, toliko bolj pestra.

Olimpijski zvon so pred tednom dni izgotovili v Bochumu; tovarna ga je srečno prepeljala na dvorišče tamkajšnje mestne hiše, kjer ga bodo čuvali do prevoza v Berlin — takoj po božiču. Na novega leta dan bo njegov glas prvič zadonel v vseh nemških radio postaj ter tako naznanil vsemu svetu začetek olimpijskega leta.

Preteklo soboto so v Garmischu oblastveno zaprli vse tri proge, ki so v predelih Kreuzeckea pripravljene za olimpijski smuk. Tako bodo preprečili, da bodo proge do olimpijade ostale nerabljene in se nihče izmed tekmovalcev ne bo mogel izgovarjati s pomanjkljivimi trasami in slabo organizacijo.

Spet drugo vprašanje! Kakšna bo temperatura na letni olimpijadi? Slednjič je znana stvar, da za tekmovalca v panogah na prostem ni vseeno, ali je vreme vroče ali hladno, suho ali vlažno. Zato je olimpijski odbor dovolj iz tujine že precej vprašal, koliko padavin in kakšne temperature bo imela nemška prestolnica v dnevih od 1. do 16. avgusta. Zdal je imel besedo državni urad za vremensko službo, ki je izračunal po podatkih iz zadnjih »samoe 80 let naslednje povprečne temperature:

v juniju: od najmanj 9,8 do srednjih 17,3 in najvišjih 25,8 stopinj C;
v juliju: od 12,5 do 19,3 in največ 27,1 v avgustu: od 12,4 do 18,1 in največ 25,9. Seveda so tudi prognoze za padavine več kot ugodne, kajti statistika zadnjih 80 let izkazuje v juniju samo 9, v juliju in avgustu pa tudi le 10 dni, ki so imeli nad 1mm padavin. Vse lepo, toda vremenski gospodari sportnikom niso baš najbolj naklonjeni!

Bolgarski smučarski prvak Dimitrov je med treningom padel in si zlomil nogo. Izključeno je, da bi Dimitrov odpravil do zimskih olimpijade. Bolgarska smučarska reprezentanca bo morala iti zaradi tega v Garmisch brez svojega najmočnejšega tekmovalca.

Sarossi, kdo izmed nogometnih prijateljev ga ne pozna? Enega izmed najboljših igralcev vseh Madžarske, slovitga srednjega napadalca Ferencvarosa in stalnega igralca na tem mestu v madžarski reprezentanci. Mož je te dni na univerzi v Segedinu opravil doktorsko diplomo je prav, nih naukov. Značilno je, da je ta čudni dr. Sarossi šel med profesionalne predvsem zato, da bi mogel dokončati studije.

Na kaj vse so mislili organizatorji prihodnje olimpijade? Finančno ministrstvo je odredilo, da bodo vse pošiljke, z darili za tuje olimpijske tekmovalce in njihovo prehrano — torej tudi vino, tobak, zdravila in blago za masažo — oproščene carine in trošarine. Organizacijski odbor bo v vseh takšnih primerih izdal posebno potrdilo, da so pošiljke res za olimpijce in pa sorazmerne z njihovim številom.

Norveška igra v zamskih sportih takšno vlogo, da je njena pomenska prijava za olimpijado prav posebnega pomena. Zamo po sebi umiljivo, bodo Norvežani prišli v Garmisch še posebno močni zato, ker se za nobeno ceno ne bodo dali vzeti pri orata v glavnih smučarskih konkurencah ali pa bodo vsaj odločili, da bodo vsa častna mesta — kakor po davnini — ostala za severnjake. Za norveško kombinacijo so prijavili O. Hagena, S. Roena, O. Liana in O. Hoffebakkena, za teke specialno še Rustadstuen in Iversena, na 50 km pojejo K. Hatten, O. Gjöslien, S. V. etad in N. Trygve, v stafeti pa apet Hagen, Rustadstuen, Brodahl in Iversen. Razen teh so v odpravi še specialni skakalci in tekmovalci v smuku, brata Runa, Sörensen, Andersen in drugi. Sama imena, med katerimi se bo marsikatero blestelo na prvih mestih med najboljšimi!

V NEDELJO PREMIERA prekrasnega vefilma režiserja G. Bolvaryja

Sen silvesterske noči

Kino Union

Češkoslovaška najboljši odjemalec naše pšenice

Pravkar izdano letno poročilo »Prizad« (Privilegirane deln. družbe za izvoz kmetijskih proizvodov kraljevine Jugoslavije) v Beogradu prinaša značilne podatke k vprašanju izvoza jugoslovenske pšenice. Kakor sledi iz poročila, je družba delovala v letu 1934/35 na podlagi izvoznih kontingentov, ki so jih Jugoslaviji z gotovimi olajšavami zagotovile nekatere države. Češkoslovaška je obljubila kupiti 10.000 vagonov. Nemčija 5000 vagonov, Avstrija 5000 vagonov. Kontingent je izprala edino Češkoslovaška v polnem obsegu 10.000 vagonov za ceno 160,40 in 156,40 Din za met. stot. pšenice določenih provenjenec (po padcu svetovnih cen na 146,40 za boljše in 142 Din za slabše vrste). Nemčija je uvozila samo 1700 vagonov za ceno 147,70 Din brez oziroma na provenjenec in po znižanju cene nadaljnjih 1700 vagonov po 116,87 Din met. stot. Prav tako tudi Avstrija ni izprala kontingenta, glede na padec svetovnih cen, ki so nazadovale na skoro polovico cene jugoslovenske pšenice, ako se vzame v poštev pariteta Rotterdam, nista bili Nemčija in Avstrija pripravljeni držati dogovorjene olajšave za jugoslovensko pšenico.

Po sporočilu PRIZADA Češkoslovaška ni zdržala dogovorjenih pogojev tudi v spremeni situaciji, temveč se je trudila, zavdajo

Kakšna bo letošnja zima?

Dve nasprotujoči si napovedi vremenoslovcev: suha zima z mrazom in kratka topla zima — Katera se bo uresničila?

Po astronomskih zakonih se je začela pred tednom dni zima in navidez se je pričela tudi v redu, z obilnatno snežno odejo. To je čas, ko se oglašajo vsakovrstni vremenski preroki, ki napovedujejo bolj ali manj točno vreme za naslednje leto. Ti soči strokovnjakov po vsem svetu proučujejo vremenske karte in iščejo novih vremenskih teorij. Nobenemu pa še ni uspelo, da bi razkril pravo skrivnost vremenskega nastajanja.

Mnogi vremenoslovci spravljajo vreme v tesne zveze s sončnimi pegami. Imamo znanstvene nauke, ki delajo te pege odgovorne ne samo za vreme, temveč celo za človekov nemir, za potrese, vulkanske izbruhe in sarkovrstne druge presenetljive dogodke.

Večkrat smo že poročali, da se je v zadnjem času pojavilo na sončni površini veliko število peg. Vse astronomske opazovalnice na svetu jih beležijo v zadnjih tednih in izvajajo iz njih vse mogoče sklepe.

Meteorologi, ki jih opazujejo, ugotavljajo, da je sončnih peg letos neprimerno več nego kdaj v zadnjih petih letih in da je pričakovati še nadaljnega povečanja njih števila. Sonce oddaja, kakor trdijo teorije, pri vsakem nastopu sončnih peg, povečane električne naboje v svetovni prostor in ti naboji se na zemlji izražajo kot magnetične motnje, vplivajo med drugim na sprejem s radijskimi aparati, a povzročajo pred vsem vremenske spremembe.

Nu, kakšno bo tedaj bližnje vreme pod vplivom teh peg?

Nekateri meteorologi pravijo, da je pričakovati precej suhe zime, v kateri je računati le z razmeroma kratkim, kakšnih 30 dni trajajočim velikim mrazom.

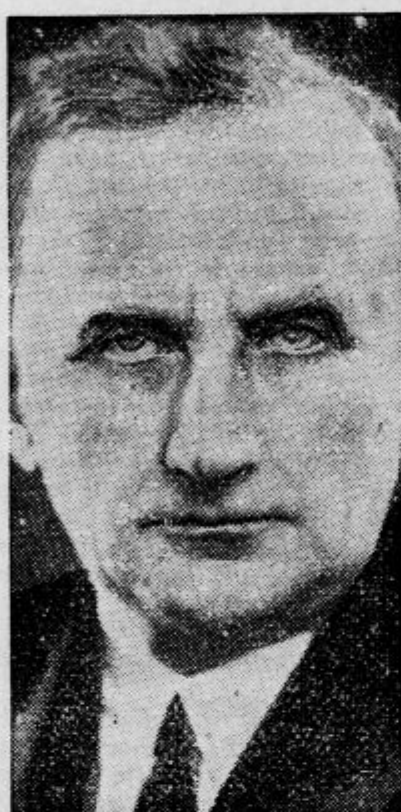
Druga skupina učenjakov, dela spet Zvezski tok odgovoren za vremenske pojave v velikem delu Evrope. Deloma imajo vsekakor prav, kajti ta tok, ki ga ne poznamo še popolnoma, je tisti, ki povzroča, da se morje ob norveški obali in okrog Grumantov, kjer se dotika kopnin, ne spreminja v led, kakor je to v zimskem polletju običajno ob deželah, ki ležijo do štiri milj južno. Letos so v Zvezskem toku opazovali prav posebne pojave. Raziskovalci, ki se bavijo z meritvami Zvezskega toka in meritvami njegove temperature in ki so dognali, da so različnosti v zapadnoevropskem vremenu, posebno mrzle in milje zime, v zvezi s tem tokom, napovedujejo za letošnje kratko in razmeroma toplo zimo.

Ze jeseni so prerokovali, da bo ribolov na visokem morju pod vplivom spreminjenih prilik v Zvezskem toku zelo slab. In res so se ribiška brodovja, ki so odšla v Severno morje in drugod po ribe za božične praznike, vračala s skoraj praznimi mrežami domov.

In kaj pravijo drugi preroki? Poglejmo si n. pr. stari »stoletni koledar«, ki ga mnogi tako upoštevajo. Ta napoveduje za novo leto vlažno, mrzlo in pozneje suho vreme. Spomladi bo zlasti zelo deževalo, pri čemer bo prilično topla. Velikemu deževju bo sledil velik mraz. Poletje bo večinoma vroče, vmes pa bodo tudi mrzli dnevi. Jesen in zima bosta spočetka vlažni, srednje mrzli, potem mrzli in vlažni, končno pa se bo nateplo mnogo snega. V januarju bo do 11. mraz, od 12. do 18. oblačno in milo vreme, od 19. mrzlo, 24. do 27. deževno, potem pa oblačno in suho.

Oficijalna vremenska znanost podaja svoje vremenske karte na podlagi meritev mnogih tisočev postaj. Letos je malo težko dobiti iz teh kart prave sklepe. Nad Atlantskim oceanom do Amerike preko Francije, Grške in Črnega morja stoji velika vremenska fronta. Južno od nje, deloma še nad Francijo in Španjo, leži ogromen pas visokega zračnega tlaka. Evropska vremenska karta kaže na vzhodu preko Rusije pas visokega pritiska, ki je napolnjen s kontinentalnim, subpolarnim mrzlim zrakom (temperatura med minus 4 in minus 19 stopinj). Pod tem pasom proti Srednji Evropi je pas pontijskega toplega zraka s temperaturo okrog ničle, nad Srednjo Evropo je zrak mešan, južno od vremenske fronte pa greje subtropski topli zrak vse ozemlje na 15 stopinj. Na podlagi tega vremenskega stanja napovedujejo izvedenci, da bo sledilo snežnim metem prehodno lahko izboljšanje, ki ne bo trajalo dolgo čez božične praznike.

Dr. Kamil Krofta

dosedanji najvestnejši sodrnik dr. Beneša v češkoslovaški zunanji politiki in vršilec dolžnosti zunanjega ministra ČSR tudi v času, ko vodi ta resort min. predsednik dr. Milan Hođža

Mrzli prsti zaradi nikotina

Ameriška raziskovalca Wright in Moffat sta opazovala, da povzroča že ena sama cigareta občutno ohlajitev prstov na rokah in nogah. To znižanje temperature, ki nastopa tudi pri strastnih kadilcih, ta, kož, znaša 1,2 do 3,6 stop. Celzija. Vzrok bo, kakor menita ameriška učenjaka, v tem, da se najtanjše žilice v prstih pod vplivom nikotina stisnejo. S tem nastane krvnemu obtoku v najbolj oddaljenih delih telesa ovira, ki povzroča znižanje temperature. Pomen tega odkritja je v tem, da bo mogoče odsej s preprostim poskusom ugotoviti, v kolikšni meri vpliva nikotin pri raznih osebah na ta način, od tega bo pa odvisna prepoved kajenja.

Anthony Eden

novi angleški zunanji minister, ki je odločen voditi politiko Društva narodov proti osvajaškim podvigom Italije v Afriki

Čangkajšek — glava nove Kine

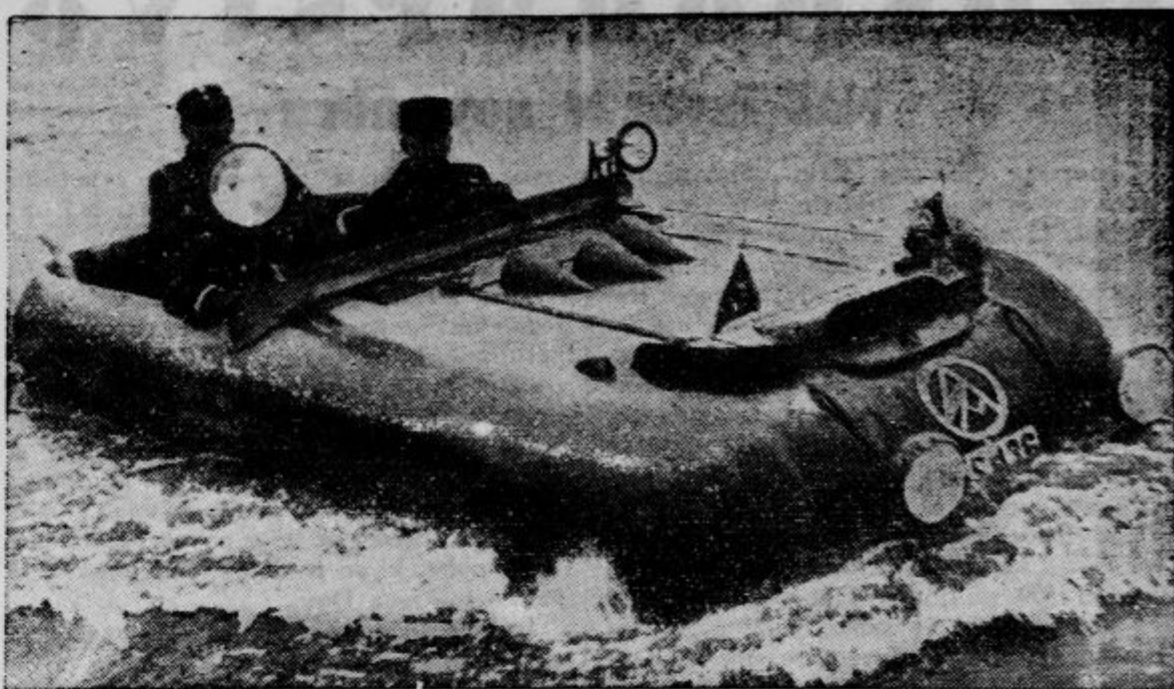
United Press poroča iz Nankinga, da bo dobila severna Kitajska vlado v novi obliki. Maršal Čangkajšek bo izvoljen za predsednika republike. Maršal je trenutno absolutni gospodar kitajske centralne vlade, kjer je že doslej zavzemal podpredsedniško mesto. Po vsej priliki bo poleg predsedništva obdržal tudi vojno ministrstvo. Čangkajšek, ki še nima petdeset let, je s tem dejansko postal gospodar nove Kitajske. Kakor vsi dosedanja voditelji države, je tudi on učenec pokojnega dr. Sunjatsena, katerega gibanju se je pridružil v začetku našega stoletja. Njegov vpliv pa je začel rasti šele l. 1923. Boril se je proti gospodarjem Mandžurije, predvsem proti Čangsolinu in je zaključil to borbo z vidnim uspehom. Čangkajšek je znan tudi kot oster nasprotnik komunizma. Še v zadnjem času je očistil provinco Šešuan komunističnih elementov, ki so tam sejali zdražbo ter je izboljšal njeno upravo.

Lichtensteinski princ na abesinski strani

Z Dunaja je odpotoval te dni v Addis Abebo princ Ferdinand Lichtensteinski, nečak vladajočega kneza Liechtensteinskega, da bi se boril na abesinski strani proti Italijanom. Princ je avstrijski državljan in ga je skušal knez Starhemberg na vse načine pripraviti do tega, da bi ne izvršil svojega načrta, a vse je bilo zaman. Princ Ferdinand, ki šteje 34 let, je drugi sin brata vladajočega kneza Liechtensteinskega in je že deset let poročen z neko Angležinjo.

PET KNJIG ZA 20 DIN vam da edino Vodnikova družba

Avto za po suhem in na vodi

Za moderno motorizirano vožnjo so Nemci izumili nov tip avtomobila, ki vozi po suhem z brzino 120 km na uro ter plava tudi na vodni gladini s hitrostjo 25 km na uro

Lindbergh beži pred ameriškimi razbojniki

Vkrca se je v Ameriki na ladjo, ki ga pelje na Angleško

Iz Newyorka poročajo, da se je slavní letalec Lindbergh vkrcał za Anglijo. Navzlic raznim demantiranjem domnevajo, da se hoče s svojo družino za stalno naseliti v Angliji.

Zdi se, da je bil ta sklep storil že pred daljšim časom. Pred kratkim se je zgodila stvar, ki je izvršitev tega sklepa pospešila. Njegovega triletnega sinčka Johna je vozila pestunja proti domu. Hipoma je privozil velik avto, v katerem je bilo več mož, in odrinil voz, v katerem se bil Lindberghov sin, proti cestnemu robu. Može so hitro napravili fotografski posnetek otroka in nato odbrzeli. Pestunja je bila tako prestrašena, da ni mogla spraviti niti besede iz sebe. Od tega dne otroka niso več vozili na zrak. Kakor sedaj poročajo, se je tedni letalec s svojo družino vkrcał za Liverpool, kjer ga pričakujejo vsak trenutek.

Lindbergh je bil izrazil željo, naj bi ničesar ne poročali o tem njegovem odhodu, posebno pa ne v zvezi z bližnjo usmrtno morilico njegovega prvega otroka, Hauptmana. Njegovi sorodniki pa pravijo, da se bo polkovnik za trajno naselil na Angleškem, če bo to potrebno za varstvo njegovega drugega sina. Obdržal pa bo ameriško državljanstvo. Stanoval bo najbrže pri svaku svoje žene, Aubreyu Morganu v Cardiffu. Na ladji, s katero se vozi, ni nobenih drugih potnikov razen njegove žene in otroka in so ta parnik nalašč najeli za ta prevoz. Potne liste si je polkovnik Lindbergh preskrbel kakšen teden prej v Washingtonu, pa niso o tem ničesar poročali.

Na Angleškem bo Lindbergh nadaljeval svoje znanstveno delo v zvezi z letalstvom. njegova žena pa se bo udeleževala na literarnem polju.

Stanovi v angleškem parlamentu

Statistika pravi, da je v novovoljeni angleški spodnji zbornici 19 veleplemenitšev, 97 navadnih plemenitšev, 56 odvjetnikov, 9 zdravnikov, 1 zobozdravnik, 1 rejec konj, 1 igralec, 5 premogovnih delavcev, 1 brezposelni rudar in 1 mornar. Med poslanci sta brat in sva najmlajše angleške princeze, vojvodinje Gloucesterske. Markiza of Clydesdale, ki je izvoljena na konservativni listi, znana sportnica, lord Douglas pa je znan šampion cricketa. Tudi drugih znanih sportnikov ima parlament nekaj. Štirje poslanci so vodilni močje v področju zvočnega filma, zdravniki so same velike kapacitete, igralec Denville pa je ustvaril potujoči angleški oder in je s svojo skupino romal po deželi.

Psi se imajo dobro

V Londonu imajo klub, ki mu je naloga skrbeti za čistoto in lepoto psov ter je v ta namen otvoril za pse svojih članov posebno kopališče in lepota salon. Med člani tega kluba je omeniti princa Waleskega, vojvodo Kentskega, vojvodo Gloucesterskega, princezo Elizabeto itd. Najznamenitejši londonski psi obiskujejo redno to kopališče in lepota salon, seveda v spremstvu svojih gospodarjev, ki šakajo potem v klubskem baru, da se procedure z njihovimi psi končajo. Bar je okrašen s slikami tistih psov, ki so pomenili nekaj posebnega v pasjem svetu. Predsednik pasjega kluba, major Beddoes, je te dni novinarjem povedal, da je klub v preteklem letu umil in olepšal 7409 psov, letos pa jih bo prilično 9000.

Novi Rickettovi načrti

Prosluli mister Rickett, ki je imel tolikšno ulogo tik pred začetkom italijansko-abesinske vojne, kuje, kakor vse kaže, nove načrte. Iz Londona poročajo, da si je te dni kupil eno najmodernejših in najhitrejših letal za svojo osebno rabo. Gre za ameriški stroj s prostorom za 6 oseb in s hitrostjo več nego 220 angleških milj na uro. Pravijo, da namerava Rickett s tem strojem napraviti potovanje preko evropskega kontinenta.

Ruski raziskovalci v Parizu

Laval je te dni sprejel ruskega poslanca v Parizu Potjemkina, ki mu je predstavil prof. Osinskoga, vodjo sovj. znanstvene delegacije, ki se pravkar mudil v francoski prestolnici in prof. Schmidta, vodjo znane ekspedicijske Čeljuskincev. Pred odpotovanjem znanstvene delegacije je priredil poslanik obed, pri katerem je govoril tudi prosvetni minister Rogstjan.

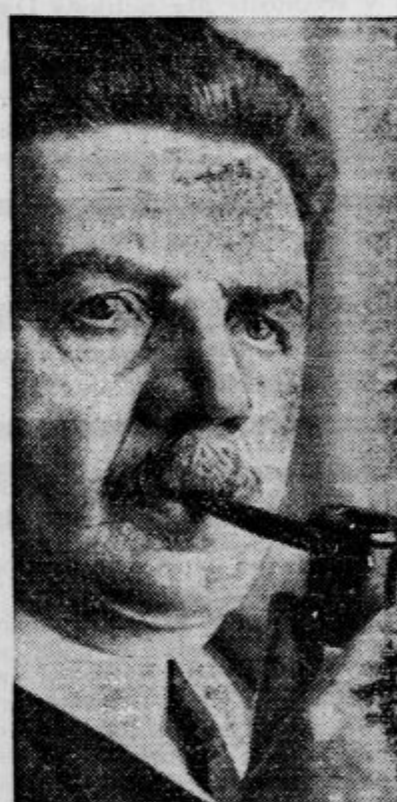
Letalo, ki ne utone

Znani holandski graditelj letal Fokker je izjavil, da je izdelal načrte za ogromno letalo za prekooceanski promet, ki se ne bo moglo potopiti. To letalo bo imelo od štiri do osem motorjev in bo Atlantski ocean preletelo lahko brez vmesnega pristanka. V kratkem ga bodo začeli izdelovati v seriji na Holandskem.

Žrtve sankcij

Tri velike tovarne porcelana na Češkem so sklenile, da ustavijo po Božiču za nedoločen čas svoje obratovanje. Njih delavci namreč ostanejo brezposelni. Te tovarne so imele sicer za deset milijonov čeških kron naročil, kar pa je šlo za ita. Njanska naročila in je Italija med drugim prepovedala uvoz porcelana iz sankcijskih držav, so postala ta naročila brezpredmetna.

Tudi on

Francoski minister Eduard Herriot je odločil vodstvo radikalne stranke. K temu ga je prišlo zmanje politični položaj, ki je nastal zaradi odklonitve pariškega mirovnega diktata v abesinskem vprašanju.

A NEKDOTA

O prvih Manetovih razstavah ni samokritika močala, temveč so se jim obiskovalci smejali. V takšno družbo smejočih se spoznavalce umetnosti iz različnih krogov, je na neki Manetovi razstavi prišla tudi preprosta ženica iz ljudstva. Ponižno si je ogledovala razstavljenega dela in se čudila ljudem, ki so o njih zbijali dovptje. Ko je odhajala, je dejala pazniku še ponižneje: »Čemu se gospodje prav za prav smejejo? Slike vendar niso tako slabe!«

VSAK DAN ENA

»Pepček, Pepček, daj mi hitro črta!« (o Političnem)

Tosca in vlomilec

Nož za Scarpio v praktični sili

Slovita ameriška operna pevka Katari- na Kenn Leejeva, ki živi ta čas na francoskem, se lahko zahvali samo bodahu, s katerim nastopa v operi kot Tosca, da je pregnala nekega vlomilca.

Kenn Leejeva je na odru gotovo že sto- krat dvignila to bodalo proti hudobnemu Scarpiju, tako da si ga je končno pridržala za spomin. Ta spominček je visel miron- ljubno na steni njene sprejemnice v fran- coskih Alpah, kjer ima pevka svojo villo. Te dni jo je ponoči zbudil šum in ropot. Gotovo je bil vlomilec v sprejemnici, Pev-

ka se ni ustrašila, temveč je hitro vstala in se hitreje stopila v sprejemnico, da si ogleda nezaželjenega gosta. In že je ta na- peril cev svojega samokresa proti njej. Umetnica je tedaj prigrabila va- zo polno cvetlic in mu jo zagnala v glavo. Zločinec je skočil nazaj, roka s samokre- som se mu je od presenečenja povesila. Ta trenutek pa je pevka strgala bodalo s stene in planila z energično, že tisočkrat preizkušeno gesto proti vlomilcu, ki mu je pogum sešaj popolnoma upadel, da je spustil samokres na tla in jadrno pobegnil.

Zanimivi letalski poskusi na češkoslovaškem

Češkoslovaško ministrstvo za delo na- merava v prihodnjem letu posvetiti večji pozornost poskusom v letalskem področ- ju. Tako hoče omogočiti gradnjo propeler- jev, ki bi jim krila med poletom lahko prilagajali. Nadalje bodo napravili poskuse z »metalnimi roboti«, aparati, ki avtomati- čno krmarijo letala in olajšujejo člove- škemu pilotom delo. Končno nameravajo iz- vršiti poskuse tudi s posebnimi pripravami, ki naj dajo letalu pri pristajanju v megli večjo sigurnost.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Zekaj so vas zaprli?«
»Zavoljo mojega prepričanja.«
»Kako to?«
»Da, prepričan sem bil, da policije ni v bližini.«

Abesinska konjenica

V italijansko-abesinski vojni na severnem bojišču igra v odločilnih spopadih važno vlogo abesinska konjenica, ki jo pošiljajo v boj proti italijanskim napadalcem

Kulturni pregled

Molièrovo življenje na ljubljanskem odru

Ob velikem uspehu Bulgakovjevega dela v ljubljanski drami.

Čudovita je že sama misel, življenje največjega komediografa in hkratu največjega igralca svoje dobe zajeti v dramo in ga postaviti na oder. Kako neskončna je možnost sceničnih, karakternih in igralških variacij, ki se odpirajo že samemu zametku! Mihailu Bulgakovu — avtorja imamo v dobrem spominu že iz njegove »Bele garde«, ki je z njo skupina hodočevnikov Pavlova pred leti gostovala pri nas — se je snov razlajala v veličastno, idejno ostro poudarjeno odskočno zgodbo, ki v živo zaraža v Molièrovo čas in duha njegovih ljudi. Po svoji notranji moči in po svojem oblikovnem dognanju spada »Molière« prav gotovo med najlepše in najzanimivejše, kar smo v zadnjih letih videli v naši drami.

Življenje Jeana Baptista Pogucina Molièra je vsekar preobsežen, preogromen kompleks, da bi ga bilo lahko v igri enega večera izbrati do kraja. Mihail Bulgakov je stnil svoj koncept v eno samo epizodo, ki je bila pa hkratu najtežja, najbolj usodna za Molièrovo poslednjo rast in propast: na ljubavno in zakonsko zgodbo ostarelega, v svoji življenjski moči že pojemajočega pisatelja z mlado, lepo, nasedeno ženo igralco Armando Bejartovo, sestro ali morda celo hčerko — zgodovina te kočljive podrobnosti še do danes ni povsem razjasnila — njegove prejšnje ljubice in potemtakem morda z otrokom lastne krvi. Značilno je, da Bulgakov samega tega osrednjega, najbolj človeškega problema ne analizira globlje, čeprav ni dvoma, da je bilo v tem intimnem odnosu neposredno težišče Molièrove osebnosti tragike.

Toda Bulgakovu, tako se zdi, ne gre za to, da bi po skrivnih katalombah srca iskal poslednje, notranje podobne ljudem, ki se gneto na pozornici njegovega zgodovinskega privida. Izmed vseh oseb njegove igre je najbolj sveža, najbolj toplo človeška prav podoba enega najbolj brezpomembnih junakov, Molièrovega sluga in kafežjea Boutona, ki se javlja brez vsakršne idejne diferenciacije, samo z neizbrano zvestobo in dobronamernostjo srca in ki tako živo spominja na sorodne obraze iz komedij velikega mojstra — saj so bili Molièru prav ti samorazni, svojeglavi, preprosti in vendar do kraja razumni, zvitorepi slugi zmerom bolj pri srcu kakor pa junaki iz namišljenega plemenitejšega sveta. A prav ta živa, verna podoba Boutona je zgovorna priča, da je Bulgakov do intimnosti doživel in do temeljne življenjske tragike operavnega mojstra, dasi z osebami, ki so bile to tragiko napile, ni šel odgrinjati poslednjih kopren.

Na ta način pa Bulgakov tudi dramatičnih konfliktov svojega dela ni mogel izvesti iz živih osebnosti, temveč samo iz idej, ki jih je utelesil v njih. A kolikor lahko razberemo iz igre, je avtor, ki je zgodbo napisal pabč za Molièra, sam v sebi idejno vendarle manj jase in odločen, kakor so predstavniki onega miselnega kroga, ki ga je ponazoril v »Črni kabali«, francoski inkviziciji za Ludovika XIV. Dasi živi Bulgakov, ki je bil del časa v emigraciji, pa se je pozneje vrnil v domovino, v Rusijo, je očitno toliko oddaljen od marksistične miselnosti, da v svojem delu nikjer niti narahlo ne načene socialnega okolja, ki se je v njem Molièrova drama odigrala. Pri vsem tem so osebe v igri mimo Molièra, njegovega Boutona pa morda še koga ostale samo figure v široki, svobodnih zgodovinskih oblikih, kakršne so se pisatelju razodele po izročilu, ali pa jih je sam pripisal zraven, kakor sta mu jih fantazija in delo priskladi na plan. V tem smislu je gotovo, da marksistična podrobnost iz »Molièra« ne bi vzdržala konfrontacije z akti in zgodovinskimi dejstvi, a prav tako je očitno, da je Bulgakov tudi iz fantazije zajemal samo, da je drastično podrtjal resnico.

Uprizoritev — v režiji Bratka Krefta ter inscenaciji inž. arh. Franca — utegne biti najpomembnejši dogodek sezone. Insencator je prostor, ki predstavlja v svoji mnogolikosti cel mikrokosmos igralškega pravega — saj se drama odigrava na odru, za kulisami, v kraljevski palači, v cerkvi, v katalombah »Črne kabale« — zajel v jasni osnovi in realistično ostrih konturah, režiser pa je igro, polno teatralnih zapletljivosti in emfaz, izoblikoval v veličastno umerno, skladno podobo. Izmed vseh je bil Levjarijev Molière kreacija, ki je v poglavitnem doživljaju in s široko gesto pričarala zgodovino in človeka v nji: bil je Molière, kakor da bi se človek zezel v star bakrorez pred seboj in bi s slike izmenada oživel prostor in čas.

Mimo njega in njegove nemoči pa troje krepkih skal, ki je med njimi tekla ladja njegovega življenja in se razbila ob njih: Severjeva-Armada, dete ljubezni in hkratu tu nje zadnja, bedna strežnica, ki pride po nji vsa propast; Jerman — Ludovik XIV., »sončni kralj«, ki z mirnim, čudovitim, a vendar mrtvim žarom sije na pozorišču Molièrova življenja, dokler umetnik iz pred njegovega praga ne pobeigne vase in v nič; pa Skribinsk-nadškof pariski, kakor iz svega kanna izklesan, mrzel kip, ki ga noben človeški upor ne gane s piedestala. Sredi te družbe pa še nekaj dobrih ljudi: Lipah — Bouton, posestven prikazen vsega primitivnega, prijaznega, domačega, zvestega — mimo Molièrove tragike drugi višek vse drame; Nablocka — Madeleine Bejartova, mojsterva prva velika ljubica, potem pa skesana grešnica, ki se ob nje izpovedi tragedija razmota do kraja; Jan — Molièr, ki je mojstra kakor Jude izdal, a se je vrnil vse očistil in skesal, da bi padel za njega — eden najlepših,

najbolj dognanih likov naše uprizoritve; Kralj — igralec »Dnevnik« Pa Sanein — kraljevi norec, ki je dal svojemu skopu odmerjenemu tekstu simpatičnega poudarka. Iz množice ostalih naj navedemo samo še Drenovca, ki je kot dvobojevalec »Enook« ustvaril lep, enoten lik.

O sprejemu pri občinstvu pa še jutri nekaj besed.

L. Mrzel.

Nov zvezek »Misli in dela«

Za božič je izšla 2. številka kulturne in socialne revije »Misli in dela«. Posvečena je v glavnem enemu najbolj perečih osrednjih problemov našega javnega življenja: upravnemu reformu. O tem razpravlja uvodnik, predvsem pa se bavi z njo obsežna in temeljito dokumentirana razprava enega naših najboljših upravnih strokovnjakov, dr. O. Pirkmajerja: »Naš problem upravne decentralizacije, o lokalni upravi, o vzhodnih, zakaj je treba upravo decentralizirati, o decentralizaciji kot jedru notranjepolitičnega problema, o mejah decentralizacije, o njeni finančni plati in o gospodarski uravnavi poslovnih pokrajin. Stvarno in objektivno opisana razprava bo nedvomno vzbudila zaslužno pozornost.

Prof. Ivan Kolar je prispeval članek o dr. Ivanu Prijatelju. Jubilejni donesek presega prigodniški okvir in podaja večje osnove profil te markantne osebnosti iz slovenskega kulturnega kroga.

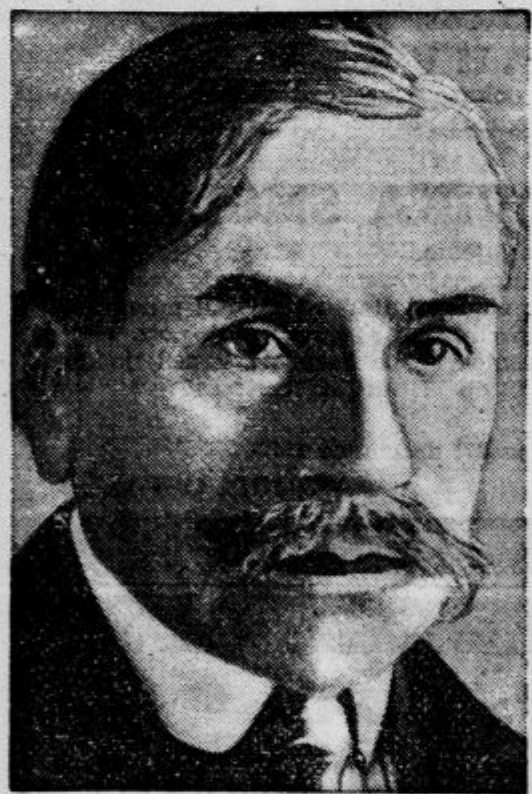
B. Borko je pisec obširnejše študije o novem češkoslovaškem prezidentu dr. Eduardu Benešu. Študija, ki je bila spisana še pred Masarykovim abdikacijo, je v slovenski prvi veliki politični reviji, ki je v vseh stranih to reprezentativno češkoslovaško osebnost in posebej še prikazala filozofsko podlago dr. Beneševih političnih teorij in prakse.

V Obzorniku je objavljen zunanepolitični članek dr. Branka Veržona. V. piše o reformi učiteljskih šol. B. navaja zanimiva Bartulova izvajanja o politiki nasproti Hrvatim in se bavi s predloži industrije. Inko na novo o novem Slovenskem pravopisu. Številko zaključujejo kraški referati. Plačnice so tudi tokrat zanimive in udarne a svojimi »dvojnimi«. »Misli in dela« urejajo dr. Stojan Bajič, dr. Lavin Čermeli, dr. St. S. Lapajne in dr. Alojz Zalokar. Izšla mesečno in stane celotno samo Din 60.-

Smrt Paula Bourgeta

Za božič je izgubila francoska literatura eno svojih najčastitlivejših osebnosti: 84-letni »mesarnik« (član Francoske akademije) Paul Bourget je zapustil občestvo živih.

Njegovo delo je imelo v preteklosti veliki pomen. Bourget je v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja postavil nasproti teoriji naturalističnega romana teorijo psihološkega romana in povesti in stopil na čelo protinaturalističnega literarnega gibanja, čeprav je bil izprva zvest učencem znamenitega H. Tajna, ki je s svojimi slovstvenimi teorijami oplodil

celo generacijo naturalistov, zlasti še Zolaja, se je počasi izmotal iz mojstrovega vpliva. Že v svojih prvih esejističnih knjigah (»Essais« izl. 1883, ter »Nouveaux essais de psychologie Contemporaine« iz l. 1885) kaže, da ga vprašanje človeških duševnih pojavov zanimajo globlje kakor je bila navada v času, ko so ustvarjali, psihologijo brez duševne in pisali o »mehaniki duševnega delovanja«. Toda popoln prelom z naturalizmom in njegovo zavračanjem v znanost je pokazal roman »Le Disciple« (1889), ki je bil v mnogob. devetdesetih let zelo znan in obsežno. Ravnanje delo. Bourget je s svojimi prvimi romani segel nazaj k Stendhalu, ki so ga takisto najbolj zanimali notranji vzroki človeškega dejanja in nehanja in ki je videl v vnanjih pojavih, katerim je naturalizem s svojo težnjo po dokumentarnosti posvečal toliko pozornosti, samo od razse človeške duševne zapletenosti.

In prav v novem, prodornem pogledu v zapletenost duševnega in telesnega je našel Bourget nove možnosti lepe proze in dramatične. »Vsaka oseba je svet zase«, ta Bourgetov stavek, ki mu D. Moret pristavlja: »svet, ne pa formula«, je ključ razumevanja njegovega odpora zoper naturalizem. Psihologizem Bourgetove šole je vrnil človeku zavest, ki na pr. iz ruske literature ni nikdar izgubila, da je njegov notranji svet zamotanejši in skrivnostnejši, kakor se zdi istim, ki bi hoteli vse utesniti v neko suhih znanstvenih formul.

Že v »Učencu« je Bourget pokazal močan nagib h katoličnim svetovnim nazorom. V poznejših romanih, ki so vedno bolj prehajali iz ozke problematike na širše polje družbenega, političnega in verskega življenja, se je ta tendenca spreminila v intenco, ki je vtjenila Bourgetovim splošnim dokaj enostransko obeležje. V slovensko sta prevedena romana »Razporok« in »Zimski smrti«; njegov vpliv bi se

po vsej verjetnosti ugotoviti tudi v našem pripovedništvu.

Bourget je bil evropsko literarno ime, a ne toliko po kakovostnih odlikah in izvirnosti svojih spisov, kolikor po vplivu, ki ga je imela njegova psihološka literarna struja na francosko in preko nje na vso evropsko književnost.

Zapiski

Alban Berg umrl. Z Dunaja poročajo, da je umrl znani skladatelj Alban Berg. L. 1885. rojeni glasbenik je bil učenec in glavni sobojevnik predstavitelja modernistične glasbe A. Schönberga. Berg je spisal več komornih in orkestralnih del, med

njimi simfonijo »Lutka«. Njegova opera »Wozzeck« je vzbudila mnogo hrupa. Po svoji sintezi impresionizma in strogih formah absolutne glasbe in atonalnega stila predstavlja eno najradikalnejših skladb sodanjega modernizma.

Življenje in svete priredbe v prihodnji številki, ... izide kot priloga ponedeljskega »Jutru«, tole vsebino: Jutika v človeški zgodovini (dr. Tomaž Furlan); Nov nipski vazal; Večna premena — v nas (Jr. W. Slevart); Konec invalida Kastorja (Jože Kerenčič); Novo leto v Anamu; Skok v ogenj; Tehnični obzorik; Praktične novosti; Iz literarnega sveta (A. Debeljak); J. J. Rabearivelo; Filatelija; Sah. Razen tega še drobni in številne slike.

Sokolstvo

Redek vaditeljski jubilej

V matičnem Praskem Sokolu so imeli te dni lepo notranje slavlje. Trije bratje so tiho, pri delu, proslavili svojo 25. letnico, odkar so bili še pod načelnikom dr. Jindro Vanjičkom izvoljeni za voditelje. To so bratje dr. Jaroslav Urban, sedanji starešina društva, bivši dolgoletni tajnik ČOS, dalje br. Emil Pilat, dolgoletni vaditelj prve društvene vrste ter br. Jan Kabat, istakto požrtvovalen član vaditeljskega zbora. »Sokolski Vjestnik« s pravico povprašuje, koliko je društev, ki bi imela tako vztrajne in požrtvovalne vaditelje. Pri njih naj se mladina uči, dostavljamo mi.

Drugi zbor župnih zdravstvenikov

V Pragi so se sestali 8. decembra, tudi sokolski župni zdravstveniki, to je predsednik vseh zdravstvenih odsekov. Zbozvan po svoji nalogi in naprosen od raznih krovski, ki je v uvodnem nagovoru krepko podčrtal vse velike naloge sokolskega zdravstvenika po duševni, moralni in fizični strani. Zvezni zdravstveni odsek je imel svoje pravo torišče dela pred vsem v vseh prednjakih šolah ČOS, dalje je dal svoje mišljenje v zdravstvenih zadevah v vprašanjih, kjer je bil k temu pozvan po svoji nalogi in naprosen od raznih zveznih odsekov in odborov. Pri ČOS je nadalje pomagal zdravstveni odsek, ki ima 237 članov in je sodeloval pri raznih večjih prireditvah ter izvrševal svoje članstvo tudi v protiplinski obrambi. Zelo delavna je bila tudi sekcija medicincev, ki jih je vodil docent dr. Jurij Šajner, saj je prevzela k sokolskemu zdravstvenemu delovanju nad 180 v Pragi studirajočih visokosolcev ter jih navajala k praktičnemu zdravniškemu delu med Sokoli. Tudi v župah je mnogo napredovalo zanimanje za to panogo sokolskega vzgojnega dela. Marsikatera župa je po zgledu ČOS ustanovila poleg zdravstvenega odseka tudi še pomožni zdravstveni zbor, ki prireja vse pri uspehi predavanja. Preiskovanja telovadskih po zdravstvenih so pokazala ugodne uspehe in rodili otrok, ki so bili sprosti obveščeni o uspehih preiskav. Zbora se je udeležilo 34 zastopnikov zdravstvenih zborov iz 31 župe.

Še o tekmi slovanskih vrst

V eni izmed zadnjih številk smo izrekli mišljenje, da bi bilo umestno, ako bi se pred berlinskimi olimpijadi pomerile med seboj vse slovanske sokolske vrste, ki so tja namenjene. Naše mišljenje je našlo pozitiven odmev med češkoslovaškimi sokolskimi krogi. Prvotno je bilo mišljeno, da bi se že v januarju pomerile poljska in jugoslovaška sokolska vrsta. Ker pa je potrebno, da se vrste same čim bolj pripravijo, bo najbrž ta tekma šele v marcu. To pa vseeno ne ovira, da ne bi recimo v maju ali juniju Zveza Slovanskega Sokolstva priredila svojih tekem.

Kolikor nam je znano, se za Berlin vztrajno pripravljajo moške in ženske vrste iz češkoslovaškega, poljskega in jugoslovaškega Sokolstva, dočim o bolgarskih vrstah ne vemo še ničesar pozitivnega. Skoraj gotovo pa tudi tamkaj mislijo na Berlin. Ponavljamo zato še enkrat našo misel ter priporočamo slovanske predolimpijske tekme pred vsem iz slovanskega, sokolskega propagandnega in največ iz strokovnega stališča. Kakor bi bilo radostno, ako bi vse sokolske vrste pokazale v Berlinu kolikor mogoče dobre uspehe ter tako pred vsem svetom potrdile izdatnost našega sokolskega telovadnega sestava.

Še enkrat: olimpije — olimpijada

V »Zis-uc« št. 15-11/1935 je zavrnil G. S. B. moj članek v letošnjem Sokolu. Št. 10, v katerem sem dokazal, da je napakno rabiti besedo »olimpijada« za pojmi »olimpijske tekme« in da je pravi naziv ali »olimpijske tekme (igre)« ali pa »olimpije« (mgožina). Približno isto sem ponovil v »Jutru« z dne 24. 12. t. l. s še podrobnejšimi dokazi. G. S. B. pravi, da je moj »predlog« ne potrebna jezikovna novotarija in dokazuje: 1. »olimpijada« so poimenovali olimpijske tekme že stari Grki, kar sem sam priznal, 2. »olimpijada« za olimpijske tekme je v Evropi v splošni rabi, 3. obrazlo »olimpijada« je tvorno, saj so po njej napravili »balkanijado«.

Zdi se mi, da razlogi, s katerimi skuša pisec braniti naziv »olimpijada« za pojmi olimpijskih tekem, nimajo prave moči. Sporna pojma pripadajo posebnemu kulturnemu področju: telesnovzgojnemu; sta torej strokovna izraza. Kakor nikjer tudi na telesnovzgojnem področju ne more strokovno nazivje trpeti enega izraza za dva čisto ločena pojma. V spornem primeru imamo dva pojma, ki sta bila živa v starem veku in sta živa še danes: pojmi olimpijskih tekem in pojmi 4letnega razdobja med dvema olimpijskima slovesnostima. Tako določajo n. pr. pravila Mednarodnega olimpijskega odbora, da se voli predsednik za dve »olimpijadi«, to je za 8 let. »Bulletin Officiel du Comité International Olympique« ima npr. napis (navajam lelošnji letnik): »4. leto X. olimpijade«. Vsa olimpijska društva šteje svoje življenje po 4 letnih olimpijadah. Prjmi tega razdobja je torej ta in

Iz našega Sokolstva

Sokolsko društvo Ljubljana — Štepanja vas vabi članstvo in prijatelje društva na Silvestrov večer ki ga bomo praznovali v sokolski dvorani. Na sporedu godba, pesni, šaljiva pošta, novi kupleti brata Pogačnika, volitev kraljice večera in drugo. Začetek ob 20. uri. Uprava.

Prednjiški zbor Sokola Ljubljana — Šiška vabi vse stareše naraščajo in dece na sestanek, ki se bo vršil drevi ob 20. v sokolski tovarnici (Gasilska c.). Ker je sestanek zelo važen, prosimo sigurne in točne udeležbe!

Zbor društva načelnikov župe Beograd je bil v nedeljo 15. t. m. v Beogradu. Prisotnih je bilo 38 društev in 42 četnih načelnikov. Zbor je vodil podnačelnik br. P. Colović. Razgovarjali so o prirejanju začetniških prednjakih tečajev ki bodo trajali 6—7 dni. V januarju bo župni smučarski tečaj za člane in članice, v februarju poseben tečaj za člane in članice, v marcu šola za vodnike naraščajo in dece po edinicah, med velikonočnimi prazniki pa tečaj za učitelstvo. V maju bo župa imela lahkoatletski tečaj za začetnike in začetnice, v juniju pa dva ločena tečaja za boljše lahkoatlete. Tudi za drugo polovico leta je na vzporodu večje število tečajev in šol. Važen je tudi zaključek, da mora sleherna župna edinica prirediti svoj javni nastop, župni zlet bo maja meseca v Beogradu, na subotškem zletu pa bo beograjska župa sodelovala v celoti.

Rusko sokolsko društvo Beograd je proslavilo 15. decembra 10 letnico obstoja s svečano sejo v telovadnici in večerno telovadno akademijo v veliki dvorani Ruskega doma v Beogradu. Beograjsko rusko sokolsko društvo je matica vseh ruskih društev in odsekov v Jugoslaviji.

Za čiščenje. Mnoge župe so se v zadnjih dneh odločile, da bodo nekoliko počistile svoje vrste. Tekom let so se župe tako razmnožile, da jih je zelo mnogo, ki imajo nad 150 edinic. Seve je nekaj tudi takih, ki so nastale v hipih navdušenja, ustanovitelji pa niso dovolj pomislili o tem, dati so v dotičnem kraju podani tudi že vsaj najosnovnejši pogoji za uspešno sokolsko delovanje čet ali društev. To čiščenje nedelavnih čet se je pričelo, vendar pa moramo pomisliti, da vsaj tamkaj, odkjer smo prejeli poročila, ni število »brezposelnih« edinic preveliko.

Drobži

Iz slovanskega Sokolstva

Prisrčni odnosi med armado in Sokolstvom vladajo na češkoslovaškem. Znano je, da nosi praški domači pešadijski polk št. 28 imeni ustanoviteljev Sokolstva, Tyrša in Fügnerja. Tudi je tej vojaški ednici podirala ČOS pred leti njen prapor. Ko je bil pred nekaj dnevi imenovan praškemu polku nov polkovnik Zich, je smatral za svojo dolžnost, da se predstavi ČOS in njenim zastopnikom. Brata polkovnika je sprejel s toplim nagovorom starosta br. Bukovski.

Pepel bratov Vanjičkov in njihove sestre je bil prinesen v kolobarji v Tyršev dom. Brata dr. Jindra in Karel Vanjiček sta bila najboljša sokolska delavca, njuna sestra Amalija pa je vedno pri delovanju podpirala. Bivši načelnik ČOS in sokolski »pismak« sta sedaj našla v osrčju sokolskega dela tudi svoj večni mir.

Tiskovni odsek ČOS ima sedaj še poseben odsek, ki ga tvorijo bratje poverjeni z nalogo, zasledovati v vseh dnevnikih in večerkih vesti o Sokolstvu. So to novice, ki jih pred vsemi dajejo v liste sokolske edi-

nice, toda tudi kritični glasovi v Sokolstvu naklonjenem javnem tisku in seve tudi napada na sokolsko združenje v tisku, ki pripada nasprotnikom Sokolstva. O vsem podajajo bratje poročila odseku, ki jih po potrebi predlaga predsedništvu ČOS v presojo in nadaljnje obravnavanje.

Nov bolgarski junaki list. V namenu, da bi se junaka organizacija čimprej in tem globlje zasedala v sleherni bolgarski vasi, je pričela bolgarska junaka zveza izdajati list »Junaka Selce« po vzoru našega »Sokolskega Selca«. Vsekakor moramo ugotoviti, da je junaki zlet rodil pozitivne uspehe in bo mogoče junaki organizaciji prodreti po tolikem uspehu v Sofiji v marsikatero bolgarsko vas.

Iz življenja na deželi

LESKOVEC PRI KRŠKEM. Na zadnjih občinskih volitvah je bil izvoljen za predsednika leskovske občine g. Stiggar Franc, veleposelnik iz Leskova. Po njegovi smrti je prevzel predsedniške poše njegov namestnik g. Kerin Franc, posestnik iz Dolenjega. Občinski odbor sestoji iz 30 članov, ki je pod predsedstvom g. Kerina 3. novembra sporočil na pristojno mesto, da poda ostavko, ako občina ne bo prejemala rednih mesečnih dokladov vsaj po 10.000 Din. Leskovska občina je zelo obsežna, saj šteje 59 vasi z nad 6.000 prebivalci. Vaščani so po večini mali posestniki. Letni proračun znaša okoli 250.000 Din. Občina je v poslednjem času tako obubožala, da ni mogla redno plačevati občinskih uslužbenecov. Nekateri že pet mesecev niso prejeli plače! Razumljivo je tudi, da občina ni mogla ustrezati obveznostim za šole, ki jih je pet. Predsednik občine je imel s svojim odborom vse te težave pred oči, zato je hotel s pogodno ostavko doseči le koristi za občino in občane. Upravno oblastvo pa je vzelo ostavko na znanje in je po zakonu o občinah imenovala občinsko upravo, ki jo sestavlja šest članov z g. Starcem na čelu.

RADEČE. Preteklo nedeljo se je vršil občni zbor podružnice sadsjarskega in vrtnarskega društva. Delavna podružnica ima svojo drevosnico v Krakovem s 400 drevesi. V toku leta je imela 4 predavanja in en tečaj. Letos se je prodalo iz našega okolja 6 vagonov jabolk. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Ivan Pečnik, za podpredsednika g. Miha Peterič, za tajnika g. Franjo Čuk, za blagajnika g. Ivan Bevk, Odborniki so g. Vodenov Ivan, Blaj Martin, Burkelje Leopold in Karlošek Ivan. Revizorja Pečnik Franc in Mažhen Jože, delegata pa Stiggar Franc in Simončič Alojzij.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 20. in jutri v nedeljo ob 15.15 in 20. uri film »Kakšno me želiš?«. Za dodatno ur Paramoutov zvočni tehnik in barvan »Silly film«. Na dan novega leta pa predvaja ob 15.15 in 20. »Pesem poletja«.

SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes in jutri zimskeportni film »Ljubav in snežec«.

SOSTANJ. Prejšnjo nedeljo je bila v Slomškovem domu mesečna prosvetna ura Prosvetnega društva. Predaval je g. Levstek. Proti koncu pa je pričel nekdo oporekati izvajanjem. S tem je nastal v dvorani prepri in naposled celo pretep. Videti je bilo zanimive scene. Zenske so v strahu skakale skozi okna na prosto. Ko so nasprotnike spravili iz dvorane, se je prosvetna ura nadaljevala. Zaradi konkurznega stanja Konzumnega društva v Ljubljani, katerega last je Zadrudni dom v Sostanju, nameravajo likvidatorji prodati tudi tega. Baje je stavljena presenetljivo nizka cena v znesku nekaj nad 100.000 Din. S prodajo bodo ostale tukajšnje delavske organizacije brez strehe, čeprav je bila stavba zgrajena največ z delavskim denarjem. — Upamo, da bo podružnica SPD skrbela za redna poročila o snežnih razmerah na Sremkovcu.

VOJNIK. Spet nas je dramski odsek Sokolskega društva presenetil s čapkovno dramo R. U. R. (Rossum's Universal Robots), ki jo je uprizorilo 10. t. m. v Posojilnični dvorani. Takoj v začetku nas je presenetila novodobna scenerija in edinstvena razsvetljava, kakršne še nismo videli na našem odru. Vse to zahteva velike požrtvovalnosti in dela, kar je samo jasen dokaz, da naši igralci nikdar ne podivjajo, ampak se z največjim veseljem žrtvujejo za prosvetno delo in kulturni napredek našega podeželja. Tako se nikdar ni občinstvo sedelo nobeni igri kakor prav tej. Ves čas, tri dolge ure, se ni stisnala med predstavo v dvorani niti beseda, kar je znamenje, da je občinstvo s užitkom sledilo igri. Za ta izredni užitek se br. režiserju in vsem ostalim igralcem iskreno in bratsko zahvaljujemo z nado in željo, da nas spet kmašu razvešeli s podobnim delom.

že tedaj so pisali besedi za oba pojma namenjavali, prav zato, ker so bile takrat olimpije že nekaj mrtvega, nekaj, kar je bilo odrezano od duhovnega življenja ljudstva.

V »Jutru« sem povedal, da je ustanovitelj sodobnih olimpij, baron Peter Coubertin, uporabil zanje napakno ime »olimpijada«, ker jih je hotel ločiti od antičnih olimpij in je s tem nehoti povzročil, da se je napakna beseda splošno razširila (glej: Beckmann-Sportlexikon in Leibesübungen, 1932, str. 299). Dokazal sem pa tudi, da se strokovni svet te pomote zaveda in da niti v francoščini, niti v angleščini, še manj v nemščini, ne pomeni »olimpijada« tekem, marveč zgolj časovno razdobje med njimi. Mislim, da je to zadosten razlog tudi za nge, da ne ostanemo pri napaknem izrazu zgolj zato, ker ne ločimo vsi dobro pojmov.

Ugovora g. S. B., češ, da so stvorili po »olimpijadi« — »balkanijado«, ne bom zavračal. Po takem bi marsikatera beseda postala tvorna in bi morala dobiti domovinsko pravico. Kakor je napakna »olimpijada«, tako je pač docela zgrešena »balkanijada«. »Olimpijada« pri nas še nima stodoletne domovinske pravice, kakor se bi zdelo iz pisanja g. S. B. Vaj v Sokolu, ki mislim, da kot strokovnjak v tem nekoliko več šteje kot navaden časniki, pišemo že leta ali »olimpijske igre (tekme)« ali pa »olimpije«, ne pa »olimpijade«. »Olimpijec« torej tudi ni nobena novotarija!

Prav je, če zmotno popravim, ni pa prav, če jo skušajš vsakako ceno zagovarjati. To je moj nazor. K olimpijam v Berlinu, ki bodo v začetku enajste olimpijade, pa bomo prinesli baklo prav iz stare Olimpije. Trček Stanko.

Zane Grey:

Teksaški jezdec

Duane je šel v hišo nekega Jonesa, Teksanca, ki je poznal njegovega očeta; ta znanec ga je pristrano sprejel. Stisk vrle roke, prijatelj glas, čebljanje otrok, ki se niso bali njega in njegovega samokresa, dobra, obilna jed, nova obleka — vse to je storilo Duana drugega človeka. Govoril seveda ni mnogo. Denar, ki je bil obljubljen na njegovo glavo, in breme, ki ga je težilo, sta ga delala molčečega. Da željno je poslušal vse novice, ki so mu jih pripovedovali. V teh letih, odkar se je skital daleč od domačega kraja, še ni bil slišal besedice o materi ali o stricu. Tisti, ki so bili njegovi pravi prijatelji v obsejni deželi, bi se bili stokrat premislili, preden bi bili začeli poizvedovati in pisati ali sprejemati pisma, ki bi bila utegnila spraviti oblasti na Duanoovo sled.

Duane je prebil ves dan pri gostoljubnem Jonesu, in ko se je zmrčilo, je rade volje ustregel njegovemu vabilu, naj ostane čez noč. Malokdaj se je zgodilo, da je Duane spal pod streho. Zgodaj zvečer, ko je Duane z dvema domačima sinovima, ki sta spoštljivo in navdušeno ogledovala junaka, sedel na verandi, se je vrnil Jones z nujnega opravila na pošti. Kakor hitro je prišel, je fanta kratkotalno odslavljal. Ves razburjen je bil videti. »Duane, jezdniki redarji so v mestu,« je šepnil. »Povsod že govorijo o tem, da ste tu. Prijahali ste precej pozno po solnčnem vzhodu. Veliko ljudi vas je videlo. Ne verjamem, da bi se našel kak moč fant, ki bi vas izdal.

Na ženske se pa ni zaneš. Te čenčajo — in jezdniki redarji so zali fantje in vražje nabrušeni na krila.

»Katera stotinja?« je vprašal Duane.

»Stotinja A pod kapitanom Mac Nellyjem, novim jezdnim redarjem. Na vojni si je pridobil velik sloves. Čudeže dela, odkar je v službi pri jezdnih redarjih. Na jugu je izpraznil že nekaj zloglasnih gnezd, zdaj pa deluje na severu.

»Mac Nelly. Slišal sem o njem. Opišite mi ga.

»Vitek dečko a žilav in trden. Svetel obraz, črni brki in črni lasje. Bistre črne oči. Oblasten pogled. Mac Nelly je fant, da malo takih, Duane. Iz dobre južnjaške rodbine je. Ne želim vam, da bi vas videl v Mercerju.

Duane ni odgovoril.

»Mac Nelly je udaren mož, in njegovi redarji so sami izkušeni ljudje. Če vas tukaj najdejo, se spustijo za vami. Mac Nelly nerad izdare samokres, vendar se ne bi obotavljal storiti svoje dolžnosti, čeprav bi vedel, da gleda smrti v oči. In tako bi bilo v tem primeru. Duane, ogibajte se kapitana Mac Nellyja!

Duane je še vedno molčal. Misli ni na nevarnost, ampak na to, kako nestalno je moralo biti njegovo bivanje med prijatelji.

»Zavitek živil sem vam že pripravil,« je Jones nadaljeval. In zdajle smuknem venka, da vam osedlam konja. Vi pa pazite!

Komaj je bil izrekel zadnje besede, so se začeli s tlakovane poti rahli, urni koraki. Tuj mož je stopil med dvorišna vrata. Temnilo se je že, a vendar je bilo še toliko svetlo, da je bilo moči spoznati nenavadno visoko postavbo. Ko se je mož približal, sta Jones in Duane videla, da je držal oba komolca in roke kvišku. Obstal je.

»Ali stanuje tukaj Jones Burt?« je tiho, hlastno vprašal.

»Mislim da. Jaz sem Burt. Kaj želite od mene?« je odvrnil Jones.

Tujec je skrivaj pogledal okoli sebe in se približal, še vedno držeč roke kvišku.

»Znano je, da je Buck Duane tu. Kapitan Mac Nelly tabori ob reki tik za mestom. Duanu sporoča, naj pride k njemu, ko se stemni.

Tujec se je obrnil in izginil takisto naglo in skrivnostno, kakor je bil prišel.

»Vrag naj me vzame! Kaj praviš ti o tem?« je zanišljeno rekel Duane.

»To je prva nora zadevščina, ki jo slišim o Macu Nellyju. Ne morem si je razložiti in si je ne morem. Prej bi bil prisegel, da ne igra Mac Nelly proti nikomur zavratne igre. Name je napravil vtis poštenega moža. Ali, zlodej si ga vedi, to mora biti vendarle past. Ni mogoče, da bi bilo kaj drugega.

»Morda mi hoče ponuditi Mac Nelly spodobno možnost, da se vdam brez krivljitja,« je pripomnil Duane. »Lepo bi bilo, če bi tako mislil.

»Vabi vas, da pridete k njemu v tabor, ko se stemni. Stvar se mi ne vidi varna, Duane. Toda Mac Nelly je nov človek in ne odoč. Marsikaj čudnega je že napravil. Morda mu je spet kaj udarilo v glavo. A naj bodo njegovi nameni kakršni koli, njegova navzočnost tu pri Mercerju nama zadostuje. Krenite na pot, Duane, in spravite medse in med ljubeznivega kapitana nekaj milj. Jutri pojdem k njemu in ga povprašam, kaj prav za prav hoče.

»Sel, ki ga je poslal, je bil redar,« je rekel Duane.

»Seveda, in še krepak fant je bil. Pot v Mercer morda ni bila kratka, Duane, in fant je bil brez samokresa. Prišežem, da ga ni imel! To je kaj čudna

ukana. Ali zaupati mu ne smete. Na pot, Duane!

Kmalu nato je zdiral po travniški poti za Jonesovo hišo vranec z ovitimi kopiti, ki mu je sedel na hrbtu postaven, mračen jezdec. Buck Duane je previdno oprezal na vse strani; ko je prijahal na cesto, je vzpodbodel konja in kmalu pustil Mercer za hrbtom. Čez petnajst ali dvajset milj je zavlil v meškovitovčev gozdič, razjahal in poiskal travnato jaso. Privezal je konja na dolgo vrv, si vzel sedlo za podglavnik, se odel s konjsko odejo in zaspal.

Drugo jutro je že zgodaj sedel na konju in jeznil proti jugu. Naslednje dni se je oglašil v nekaj vaseh, ki so ležale ob poti. In v vsaki vasi mu je povedal kak prijatelj novice, ki je pripravila Duana v še globljo zanišljenost. Neki jezdniki redar se je bil mirno in prijazno oglašil pri slehernem izmed njih in mu naročil, naj pove: »Buck Duane naj pride kmalu po mraku v tabor kapitana Nellyja.

Duane je po tem sklepal — in vsi prijatelji so mu pritrdjevali — da je glavni namen novega redarskega poveljnika v pokrajini ob Nuecesu ta, da ujame Bucka Duana ali da ga ubije, in da je to sporočilo samo zvijača, ukana, kakršne gredo drznosti in kljubovalnosti nekaterih izbočencev do živega. Duanu ni šla. Njegova radovednost je bila sicer zbuena, vendar ga ni zapeljala v vratolomno dejanje. Obrnil se je na jugozahod in prejahal kakih sto milj., preden je spet prišel v redko naseljene kraje. Tu ni slišal o jezdnih redarjih ničesar več. Bila je pusta dežela, ki jo je bil prej samo enkrat prejezdil, in še takrat za drago ceno. S samokresom si je moral krčiti pot. Izbočenci se niso razumeli z živinorejci in njihovimi cowboji, ki so jim pasli črede. Slišal je, da živita dva izbočenci in nekaj mehiških razbojnikov s temi živinorejci že dolgo v hudem sovražstvu.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in žetivne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun. Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tihoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tkalška mojstra

(Sneke tkanine in hladilne) popolnoma samostojne, javno-vojske naravnosti, ali samostojne in trajne, dovolj-nejem za napovedi, izšeno za čimprejšnji nastop. Ponudbe s referencami na mehanično tkanilno ornila & Mitrovič, pošta Metla, Dravška banovina.

Trgovsko pomočnico

mešana stroka, dobro prodajalka, veliko poletje, vsačine tudi nemščine, sprejemam tukaj v letovskem kraju na Goranjskem. Pogoj poleg skrajni samostojnega vodstva trgovine pomoč pri gospodinjstvu po potrebi, ob nedeljah in v sezoni pomoč po potrebi v gostilni. Vsa okroba v hiši. Služba stalna. Ponudbe oziroma protokoli na ogli. odd. Jutra pod »Trgovski« mod 1936-1.

Službe išče

Vsak. Beseda 50 par, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Pek z obrtno pravico

namaki, trenen in pošten, šte mesta kot poslovodja ali skupni delavec. Dopolni pod »Avtizna« 300 na ogli. odd. Jutra.

Prodaj

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kompletne smuči

dobite najceneje pri izdelovalcu. Matej Faljar, Trnovska ul. 35, telefon 34-20. 37641-6.

Knjižno omaro

privzeto, zložljivo, amerišanski sistem in pisalno mizo z 2 bajnima predaloma, iz lesa in kovine, prozorn. Našlov v vseh poslovalnicah Jutra.

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrele

gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Gre v Ameriko

Pocen!

5 kg ključane govt 70.
5 kg la govt masti 100.
5 kg la evinske masti 70.
5 kg domače salame 75.
5 kg domačih klobas 80.
5 kg domače salame 75.
5 kg pitane perma 75.
5 kg pitane pure 75.
Raspisala po postu franko v vsak kraj A. Maljorvič, Conopla 27139-6.

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivalni stroj

pogrešljiv, z okroglim točnikom, kateri tudi šifra, poceni napredaj. Nova trgovina, Trnovska 36. 37619-29.

Kupin

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Železno peč

maljono, dobro podloženo, v najboljšem stanju, kupin. Ponudbe pod »Železna peč« na ogli. odd. Jutra.

Les

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Orehove noge

za mize in stole parjene, prvotne tudi sveže izdelane kupimo. Ponudbe na Interklam 3d. Zagreb, Maserikova 28, pod šifro EXPORT P-408. 37571-16.

Kapital

18.000 Din posojila. Iste posojilnica za otvoritev trgovine. Vknjižba na I. mesto, obresti 8 proc. Posojila tudi trgovsko opravilo. Ponudbe: »Sistem«, na ogli. odd. Jutra.

Knjižico

Posojilnica Potj, prva-namem. Zamenja: poceni, mlin, trgovina, priložnost. Ponudbe pod »Knjižica« na ogli. odd. Jutra.

Prazno sobico

»brano ali brez, iste gospodinjstva, vos dan odsotno. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Takoj išče«.

Državni uradnik

Iste sobo. Ponudbe z navadno ceno na ogli. odd. Jutra pod »Stalni 34«.

Prazno sobo

a študilnikom šifra zakonca brez otrok. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Zakonca«.

Sobico

akromno opremljeno, iste s 11. januarjem miren gospod. Ponudbe pod »Točen plačnik 1936« na ogli. odd. Jutra.

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Kupujte domače blago!

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pekarno

oddam takoj. Potrebno 9.000 Din za odkup inventarja in novega pohištva. Zadržite se pri Kokalj, Škofja Loka, kolodvor. 37601-19.

Soba odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lepo sobo

oddam v centru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Soba

lepo opremljeno, takoj oddam gospoda. Poljski nesp 8/1. 37633-23.

Lepo sobo

oddam boljšemu gospodu. Zrinjskega 7, vrata I. 37634-33.

Prazne sobe

oddam za 1. januar. Metelkova ul. 33. 37637-23.

Opremljeno sobo

soočeno, oddam takoj. Tavčarjeva ul. št. 3/III, deano. 37638-23.

Soba

za 1 ali 3 osebi, oddam na Poljski cesti. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Soba

poseben vhod, center, oddam gospodoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Lepo sobo

s posebnim vodom, sončno, s soupomab kuhinje, oddam pramo ali opremjeno. Naslov pove iz priložnosti gospa Kastelic, Karlovska c. 15. 37651-23.

Več sob

v centru, primernih za pramo ali podobno, oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Soba išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Iščem stanovanje

z izjemno dečka pri družini, ki ima tudi enako starega sinčka. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Škrlno nadzorstvo«.

Prazno sobico

»brano ali brez, iste gospodinjstva, vos dan odsotno. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Takoj išče«.

Državni uradnik

Iste sobo. Ponudbe z navadno ceno na ogli. odd. Jutra pod »Stalni 34«.

Prazno sobo

a študilnikom šifra zakonca brez otrok. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Zakonca«.

Sobico

akromno opremljeno, iste s 11. januarjem miren gospod. Ponudbe pod »Točen plačnik 1936« na ogli. odd. Jutra.

Svetli premog

5600 kalorij; 1 tona, koksovec 385 Din, 50 kg v vrečah 22 Din; bukova drva, žagana 85 Din kub. meter. cepljena 95 Din; bukovovo ogelje 0.75 Din kg — dostavljeno na dom nudi

A. PUTRICH,

Dolenjska cesta št. 6.

Izgubljeno

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izgubil sem listnico

od čuvajnice 79 do Stane-žič. Pošten najjiti naj jo odda proti nagradi v buffetu Zlatolot, St. Vid. 37621-23.

Živali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pes

namiki ovčar, krasen oksemplar, ki sliši na ime Komos, kraski, 10 mesecev star, so je pred por tedni zadržal. Izdelatelj dobi dobro nagrado. Gostilna pri Lovcu, Cesta 39. okt. Ljubljana. 37639-27.

Informacije

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izjava

Podpisani Ciril Prestor, načelnik postaje v Dobrovi, preključem vse, kar sem govoril in pisal zoper g. L. Kokota in J. Logarja.

V kolikor sem to storil pri raznih obsestih, izjavljam, da bom vse popravil. Zahvaljujem se obema g. g. da sta odstopila od sodne postopanja nasproti meni. Dobova, dne 31. nov. 1935. — Prestor Ciril, l. c. 37579-31.

V oglasnem oddelku »Jutra«

naj dvignejo:

Arto, Almir, Božič 1935, Biser, Cena označena, Denar, Dober risar, Dvoje, Dobro vzgojena, Dobra natakca, Dobra klet, Garmatran uspehi, G. L. 46, Gostilna, Gotovina J. M. 3, Izvežbana moč, Indanthren, Izurjena, Knjižica 27, Lepa lega, Ljubljana, Medisto, Mladenci, Moška konfeksija, Opekarna, Oko, Organizacija, Plača provizija, Poštena, Prihika, Planina, Poceni, Primorac ppp, Pot šviljanja, Redna plačila, Resno, Roja, Reson dražabnik, Subo, Stalna služba, Sončna lega, Stara firma, Starejši, Solidnost, Smece, Stalno, Sigurnost 50, Srečka pesi, Tajnost, Zajemena, Toplo in ceno, Takojšnje plačilo, Takojšnja gotovina, Trajnost, Tovarš J. L. Tajno, Takoj, V centru, Vrečka, Vrečka, 1. Vrečka, 2. Vrečka, 3. Vrečka, 4. Vrečka, 5. Vrečka, 6. Vrečka, 7. Vrečka, 8. Vrečka, 9. Vrečka, 10. Vrečka, 11. Vrečka, 12. Vrečka, 13. Vrečka, 14. Vrečka, 15. Vrečka, 16. Vrečka, 17. Vrečka, 18. Vrečka, 19. Vrečka, 20. Vrečka, 21. Vrečka, 22. Vrečka, 23. Vrečka, 24. Vrečka, 25. Vrečka, 26. Vrečka, 27. Vrečka, 28. Vrečka, 29. Vrečka, 30. Vrečka, 31. Vrečka, 32. Vrečka, 33. Vrečka, 34. Vrečka, 35. Vrečka, 36. Vrečka, 37. Vrečka, 38. Vrečka, 39. Vrečka, 40. Vrečka, 41. Vrečka, 42. Vrečka, 43. Vrečka, 44. Vrečka, 45. Vrečka, 46. Vrečka, 47. Vrečka, 48. Vrečka, 49. Vrečka, 50. Vrečka, 51. Vrečka, 52. Vrečka, 53. Vrečka, 54. Vrečka, 55. Vrečka, 56. Vrečka, 57. Vrečka, 58. Vrečka, 59. Vrečka, 60. Vrečka, 61. Vrečka, 62. Vrečka, 63. Vrečka, 64. Vrečka, 65. Vrečka, 66. Vrečka, 67. Vrečka, 68. Vrečka, 69. Vrečka, 70. Vrečka, 71. Vrečka, 72. Vrečka, 73. Vrečka, 74. Vrečka, 75. Vrečka, 76. Vrečka, 77. Vrečka, 78. Vrečka, 79. Vrečka, 80. Vrečka, 81. Vrečka, 82. Vrečka, 83. Vrečka, 84. Vrečka, 85. Vrečka, 86. Vrečka, 87. Vrečka, 88. Vrečka, 89. Vrečka, 90. Vrečka, 91. Vrečka, 92. Vrečka, 93. Vrečka, 94. Vrečka, 95. Vrečka, 96. Vrečka, 97. Vrečka, 98. Vrečka, 99. Vrečka, 100. Vrečka, 101. Vrečka, 102. Vrečka, 103. Vrečka, 104. Vrečka, 105. Vrečka, 106. Vrečka, 107